

УКРАЇНСКИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ МОЛОДІ й СТАРШИХ

EKRAH

EKRAN = UKRAINIAN MAGAZINE for YOUTH & ADULTS

ЦІНА ПРИМ. 1.00

PIC VOL. XII
NO. 69 - 70

MAY-OCTOBER 1973

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973

PASTORAL LETTER
OF THE UKRAINIAN CATHOLIC
BISHOPS OF WESTERN UKRAINE
IN REGARD TO THE FAMINE IN
EASTERN UKRAINE

TO ALL PEOPLE OF GOOD WILL!

Ukraine is being totally destroyed! The population is dying from an artificial famine. The government, based on lies, godlessness and deprivation, has led a rich country to total ruin. Three years ago the head of the Catholic Church Pope Pius XI protested against the communist system, which is against Christianity, God, and humanity, warning the world against the consequences of such a system. The entire Catholic world unites with him and with us in protest against this system.

Today we see the consequences of bolshevism; the situation gets worse every day. The enemies of God and man have done away with religion, the basis of all social order, they have taken liberty away, the greatest gift a man can have, and made free men slaves. Now these slaves, who toil with bent backs, are being starved to death by these enemies. Human nature rebels, and the blood runs cold in our veins at the sight of these atrocities.

Not being able to bring our dying brothers any material aid, we urge our faithful to pray, fast and perform Christian deeds, thereby asking God's help, for we cannot expect any help on earth.

We stand in protest before the entire world against the suffering of the weak, poor and innocent, and place our oppressors before God's holy court. The blood of workers who toil in hunger cries to heaven for vengeance, and their dying voices have reached God's ears.

We urge the Christians of the world, all those who believe in God, but especially our workers and farmers to unite with us in our protest and our grief, and to carry it to every corner of the world. We ask all radio stations to carry our voice throughout the world; it might even reach the poor houses of our dying brothers.

We must let them know before the terrible famine engulfs them that their brothers know of their fate and pray for them. And all you suffering and starving brothers call on our Lord and Savior Jesus Christ; sacrifice your unspeakable tortures for your sins and the sins of our nation, and say "Thy will be done heavenly Father." Death accepted as the will of God is a holy sacrifice which, when united with Christ's death, will bring you the Kingdom of Heaven and salvation for our nation.

God is our Hope!

Written in Lviv on the feast day of St. Olga, the 24th of July, 1933.
Signed:

Metropolitan Andrey Sheptytskyj

Bishop H. Chomyshyn

Bishop J. Kocylowskyj

Bishop N. Budka

Bishop H. Lakota

Bishop J. Buchko

Bishop J. Liatyshevskyj

Bishop J. Kocylowskyj

Bishop H. Chomyshyn

Bishop Nicetas Budka.

Villages Depopulated by Hunger in Ukraine as Soviet Punish Their Opponents

STARVATION stalks through the Ukraine section of Soviet Russia, leaving a ghastly trail of death and agony.

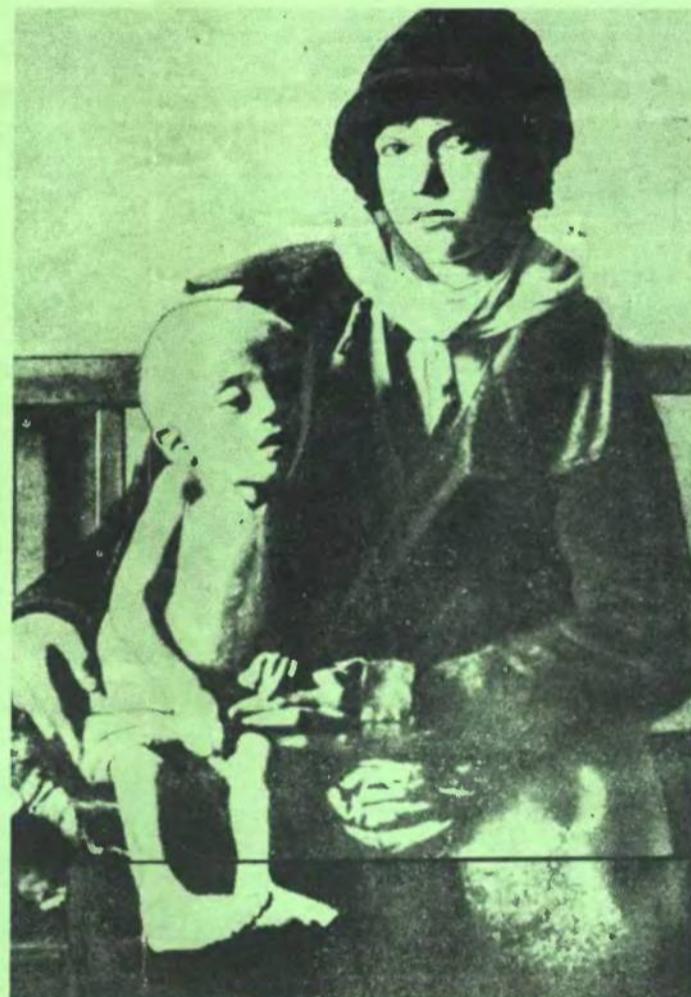
The Ukraine is the most fertile grain producing district in Russia.

The facts contained in the series of articles, of which this is the fifth, were obtained by Thomas Walker, an

American newspaper man, now resident in London, at the peril of his life.

When Mr. Walker entered Russia last Spring he smuggled in a camera.

While photographs shown with these articles were obtained under the most adverse and dangerous possible circumstances, the evidence they present is more grim and graphic than words.

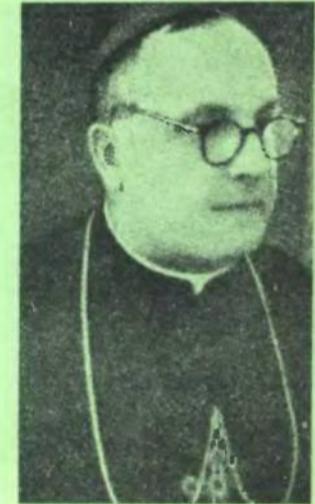

(All these bishops—excluding Archbishop Buchko who was in Rome at the time—died in concentration camps following the take-over of Western Ukraine by the Communists.)

CHICAGO AMERICAN

CHICAGO, WEDNESDAY
FEBRUARY 27, 1935

FRIGHTFUL—Below Kharov, in a typical peasants hut, dirt floor, thatched roof and one piece of furniture, a bench, was a very thin girl of fourteen and her 2½-year-old brother (shown above). This younger child crawled about the floor like a frog and its poor little body was so deformed from lack of nourishment that it did not resemble a human being. Its mother had died of starvation when it was one year old. This child had never tasted milk or butter and only once had tasted meat.

Bishop J. Buchko

Metropolitan Andrey Sheptytskyj

Bishop Ivan Latyshevskyj

Bishop Gregory Lakota

У СОТІ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО (1872-1972)

Богдан Лепкий Берлін-Ванзе 1924.

Сторіччя Богдана Лепкого

В черзі видатних сторічників української літератури й науки — таких як Леся Українка, Василь Стефанік, Агатангел Кримський, століття з дня народження яких були відзначувані в Україні і в діаспорі минулого, 1971 року, на цей, 1972 рік припадає й століття з дня народження видатного західноукраїнського поета, прозаїка і літературознавця, історика української літератури Богдана Лепкого. Ювілею цього письменника Галицької України в сьогоднішній Україні режим не дозволить святкувати і тому з тим більшим підkreсленням відзначає його достойно й широко українська спільнота поза Україною, в різних країнах свого поселення.

Народжений на Галицькому Поділлі, 9 листопада 1872 року в старій священичій родині, близькій традиціям й побутом до українського селянства, Богдан Лепкий став не тільки виразником - поетом і повістярем цієї української землі, але й водночас, як автор трилогії про Мазепу, одним із провідних ідеологів українства, названого ворогами України як мазепинство. Як творець „Мазепи”, як автор патріотичних поэм.

Богдан Лепкий ніколи не буде визнаний московським режимом і його чиновниками в Україні. Але тим близьчим і діроччим залишиться він для всіх тих, що, покинувши рідні землі — як заробітчанські чи політичні емігранти — вибрали для себе гіркий хліб вигнання.

Особливо ж близький Богдан Лепкий своїми віршами, візіями, творами численним генераціям українців-емігрантів у ЗСА, в Канаді, в Аргентині, Бразилії та інших країн поселення. Це Богдан Лепкий приходив до них кожного року із своїм щедруванням — різдвяними й великою віршами, — про коляду й колядників, про Святвечори в Україні, про великомодні дзвони й гагілки. Це Богдан Лепкий промовляв до них із сторінок газет, журналів, збірників, антологій, образами і спогадами про далекий рідний край з хрестами, смутком і слізами, із закликами не втрачати віри, стояти твердо як скеля, боротися за те, щоб воскресла, встала Україна. Це Богдан Лепкий своїми повістями й оповіданнями вичаровував, утверджував славу могутньої козацької України і її гетьманів.

І тому з глибокою пошаною і з щирою любов'ю відзначаємо сьогодні ми всі, зокрема ж ті, що опинилися й живуть довгими десятиріччями, як колись він, на скитальнині, століття нашого рідного і близького нам поета — Богдана Лепкого.

СВОБОДА,

Гостинні виступи Зої Когут і Ірини Залеської з Австралії

Здалекої соняшної Австралії прилетіли на II-ий світовий конгрес українців в Торонто дві делегатки Союзу Українок Австралії: — Зоя Когут, поетка, і Ірина Залеська, театральна артистка. → 24

На весіллі Наталії Лішинської (сестрінки Богдана Лепкого) з д-ром Михайлом Яремчишином у Жовчеві, 9. I. 1932 р. Зліва: Б. Лепкий, о. Осип Лішинський, Стефанія Смик (Тарнавська), Наталія Лепка (Данилевич, д-р М. Яремчишин. Ростислава з Кузелів Смик, Марія з Кузелів Грівнак. Наталія Лішинська-Яремчишин, Олександра Лепка, Лев Лепкий, Клементина Яремчишин, о. Іван Лішинський, Степан Кретів, Євгенія Лепка, Ярослав Ромах. У найнижчому ряді зправа: о. Петро Смик, Роман Смик, Євген Смик.

Сторіччя з дня народження Богдана Лепкого відзначило НТШ науковою конференцією

Нью Йорк. — В суботу 4-го листопада ц. р. тут відбулася для відзначення сторіччя з дня народини видатного західноукраїнського поета, прозаїка і літературознавця, автора трилогії „Мазепа” — Богдана Лепкого наукова конференція, відпала від Уряду Наукового Товариства ім. Шевченка у ЗСА та Адресації його Філологічної Секції. Відкрив конференцію вступним словом проф. Василь Лев, директор Філологічної Секції. Доповідь д-р Софії Карпінської про Богдана Лепкого, як вченого і професора Ягайлонського Університету в Кракові, прочитав з огляду на хворобу доповідачки, інж. Роман Кобринський. На дальшу програму Конференції склалися доповіді: д-ра Марії Кобринської на тему „Богдан Лепкий на тлі літературного Кракова”, проф. Василя Лева про Богдана Лепкого як письменника і д-р проф. Д. Горніткевича про Б. Лепкого, як маляра. Конференція відбувалася в Українському Інституті Америки з участью понад 30 осіб.

Осетя „Маковиця“ в Ямнім коло Яремча — Літо 1927.

Сидять на траві зліва: Іrena Lishynska-Kozak, Melanija i Ivanna Lishynske, Roman Nakonechnyi. Сидять: Tetiana Lepka-Yuzivka, Olexandra Lepka (dружина Богдана), Ivanna Lepka (дружина Миколи), на колінах Oxana Nakonechna. Стоять: проф. Volodimir Lepkyj, Teofilia z Styslovsckikh Dombovitska, Anatolij Lepkyj, Natalia Lepka-Danilevich, Lida Lepka (дочка Anatolia), Anna Nakonechna, Melanija Lepka (дружина Volodimiua) i Lev Lepkyj. Стоять позаду: Богдан Lepkyj, d-r Rostislav Lepkyj (син Богдана), o. Nakonechnyi.

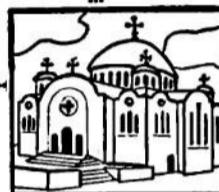
ЕКРАН - EKRAN
 Злюстрований журнал • Illustrated Bi-Monthly
 з українського життя • of the Ukrainian life
 Видає В-во „ЕКРАН“ • Відпов. ред. А. Антонович
 АДРЕСА: ADDRESS:
 A. ANTONOVICH
 2222 W. Erie Street
 Chicago, Illinois 60612
 U.S.A.
 ДВОМІСЯЧНИК • PHONE 942-0126
 ДІПЛ. ПРИЧ. \$1.00 SINGLE COPY 1.00
 річно \$6.00

На пресовий фонд

Д-р Р. Смик, Коал Сіти ІОО дол.,
 Батьківський Комітет Деб'юту в
 Чікаго 50.00, Я. Войнаровський,
 Чікаго 30.00, п-ні М. Марцюк,
 Вейн, Па. 18.00, по Ю.ОО: П.
 Вигнанський, Чікаго, Б. А. Мики-
 тин, Лос Анджелес, С. М. Янків-
 ські, Вінніпег, по 7.00: А. Соро-
 копуд, Рейн Рівер, Д. Костинюк,
 Чікаго, по 5.00: д-р П. Пундій,
 Чікаго, проф. І. Струк, Філад.,
 М. Корінець, Лос Анджелес, по
 4.00: К. Клепачівський, Сіон,
 М. Городиська, Чікаго, по 2.00:
 М. Козак, Дітройт, проф. М. Бо-
 ровський, Вінніпег.

Усім жертвам шире спасибі!

ХРАМ-СВІДОЦТВО СИЛИ Й ГЕНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Перед храмом св. Володимира й Ольги Блаженнішого Патріярха Йосифа вітають хлібом і сіллю головний радний Парафіяльної Ради д-р Олександер Фаріон, голова Сестрицтва Покрова Пресвятої Богородиці mgr. Орися Городиловська і голова Братства Святого Андрея д-р Андрій Гаєцький.

Блаженніший Патріярх Йосиф промовляє під час урочистого Архиєрейського Посвячення храму святих Володимира й Ольги в Чікаго, 20 травня 1973

З причини фінансових труднощів, в цьому році появиться знова тільки три числа "Екрану", як і минулого року. Тому всім, що вплатили передплату шість дол. за 1973-ий рік, три долари вписуємо на конто передплати за 1974-ий рік.

При цій нагоді звертаємося з проханням до симпатиків і читачів журналу помогти нам підшукати на місцях в поодиноких українських громадах охочих продавати "Екран" безпосередньо читачам. Вони одержать відповідну провізію згідно з домовленням.

За Видавництво "Екран"
 Адам Антонович

Австралійський вечір гумору й сатири!

ЗОЯ КОГУТ

ІРИНА ЗАЛЕВСЬКА

НЕЗАБУТНІ ДНІ ПОБУТУ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА

ЙОСИФА В ЧІКАГО

ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК — 10 червня 1973

ПРИМІТКА: НА СЛУЧАЙ, КОЛИ Б В РОЦІ НЕ ВИЙШЛО
 6 ЧИСЕЛ, ТОДІ НАДПЛАТУ ПЕРЕНОСТЬСЯ НА ЧЕРГОВИЙ РІК.

„ЕКРАН“
 Читайте
 Передплачуйте
 Розповсюджуйте
В КОЖНУ УКРАЇНСЬКУ СІМ'Ю!

A Dissenter's Fate

He had been warned in no uncertain terms to mind his own business and stay at home in Moscow. But to Pyotr Grigorenko, 62, the former Red Army general who had become the spiritual leader of Russia's activist intellectual dissidents, that warning had all the challenge of a dare. And so, two weeks ago, Grigorenko turned up in the Central Asian city of Tashkent to attend the trial of Crimean Tartars whose attempts to win for their people the full rights of Soviet citizens (NEWSWEEK, April 7) had ended in their arrest on charges of anti-Soviet activities.

Last week, on the day the Tashkent trial was scheduled to start, the secret police made good on their threat. Shouldering into the home of the Tartar family with whom Grigorenko was staying in Tashkent, a covey of cops carted the general off to jail. Simultaneously, other policemen raided Grigorenko's Moscow apartment, confiscating, among other things, a book on the Orthodox Church and the battered typewriter on which he had pecked out his petitions against Soviet injustice. And that, so far as the authorities were concerned, wrapped up

Grigorenko: 'I am not alone'

the case. "He was a stubborn Ukrainian who didn't know when to stop," said a Soviet journalist. "So others stopped him."

Pretext: Grigorenko's fate surprised no one, least of all the general, who had been to jail before and always assumed that his outspoken criticism of the Soviet system would earn him another prison term. The only mystery about his

Andropov

arrest, in fact, was why it had not occurred earlier. And the likeliest explanation for that was that the Kremlin, reluctant to stage another embarrassing show trial in Moscow, had simply been biding its time. Unquestionably, Grigorenko's decision to go to Tashkent had provided the police with an opportunity to silence him with a minimum of fuss. For by arresting him in Central Asia, the Soviet Government legally acquired the right to try the general in Tashkent—far away from the support of his followers and the scrutiny of the foreign press.

Predictable as it was, however, the general's arrest came as a hard blow to the young intellectual rebels in Moscow. "We all admired him so much," said one youthful liberal, fighting back tears. "He gave us the courage to go on." Now, with Grigorenko almost surely facing prison or commitment to an insane asylum (a favorite Soviet method of silencing dissenters), it would take more courage than ever to argue the cause of liberty in the Soviet Union. But it seemed certain that at least a few Russians would continue to summon up that courage. Just two months ago, sitting with friends in his tiny apartment, Grigorenko himself had foretold that. "I began alone," he said with fire in his eyes. "But now I am no longer alone."

Newsweek, May 19, 1969

Section 1A Chicago Tribune, Thursday, September 6, 1973

LENINGRAD PSYCHIATRIC HOSPITAL FOR POLITICAL PRISONERS

Муки ген. Григоренка

Нешодавно наспілі погані вістки про кол. ген.-майора Петра Григоренка, котрого тримають від 1969 р. в одному з найгірших психіатричних закладів КГБ: в Черняховську (Інстербург у Східній Пруссії) недалеко польського кордону. Цей заклад був колись пруським табором тимчасових робіт; вже в січні продовжено термін ув'язнення важко хворого Григоренка на непевний час.

Його жінка, також тяжко хвора, довідалася про це тоді, як хотіла забрати його додому. «Таймс» писав, що їй пояснили офіційні установи в Москві, що вона може його відвідати і забрати зі собою. На місці вона довідалася, що суд відкинув внесок психіатрів на його звільнення. Його здоровельний стан погіршився далі, на одно око він майже осліп.

Стас ясно чому Григоренка не звільняють: він далі відмовляється від самокритики. Він каже: переконання не можна міняти так, як рукавички.

Вже 1964 р. його ув'язнили були на рік, бо він критикував Хрущова. Пізніше КГБ його кілька разів

перестерігало, а від 1968 р. за ним постійно стежило. В квітні 1969 р. він написав відкритого листа до голови КГБ Андропова. Лист починається: «Не належить до моїх звичок, другий раз звертатися до людей, котрі в зневазі найелементарніших, кожною людиною призначеними правилами, не відповідають тому, хто до них звертається. Але я сьогодні не маю іншої можливості...»

В травні 1969 р. Григоренко в Ташкенті під час процесу проти деяких провідників кримських татар протестував, і його при тому негайно заарештували. Перший психіатричний огляд в Ташкенті стверджив, що затримування його в клініці не потрібне. Щойно друга оцінка прирекла його на примусове психіатричне лікування. Останнє речення тієї оцінки, відомої й на Заході, звучить: «Стан духового здоров'я Григоренка вимагає примусового лікування в психіатричній спеціальніці, бо повище згадані параноїчні ідеї реформи мають постійний характер і є причиною поведінки пацієнта.»

З нових «параноїчних рефор-

Viktor Krasin [left] and Pyotr Yakier, convicted Soviet dissidents, holding news conference set up by Soviet officials in Moscow.

містських ідей» Григоренка наявно ще дотепер не могли вилікувати — не зважаючи на тортури, про які він пише в своєму денніку, відомому й на Заході. Він окоплює час від його арешту до другого пси-

хіяtrичного огляду включно з голодівкою: «Вони мене змушують їсти. Вони мене б'ють і душать. Вони мені викручують руки, навмисно б'ють мене по моїй пораненій нозі». І два дні пізніше: «Я даю

→ 25

NKWD-Gefängnis Lubjanka in Moskau: Fahrstuhl in den Hinrichtungskeller

SPIEGEL-SERIE -

Solzhenitsyn: If I die, the KGB killed me

By Frank Crepeau

MOSCOW, Aug. 28 [AP] — Nobel Prize winner Alexander Solzhenitsyn says the Kremlin will not return to repressions like those of the Stalin purges of the 1930s because Western protests and the lofty behavior of Soviet dissidents will prevent it.

"It is important to understand that the East is not indifferent to protests from public opinion in the West," the world-renowned novelist said in a long and rare interview.

"On the contrary, it has deadly fear of them—and only of them—but this is the case only with the united, mighty voice of hundreds of prominent personalities, with the opinions of a whole continent."

In the interview with the Associated Press and Le Monde of Paris, Solzhenitsyn said, among many other things, that:

- Official threats have been made against him and his family.

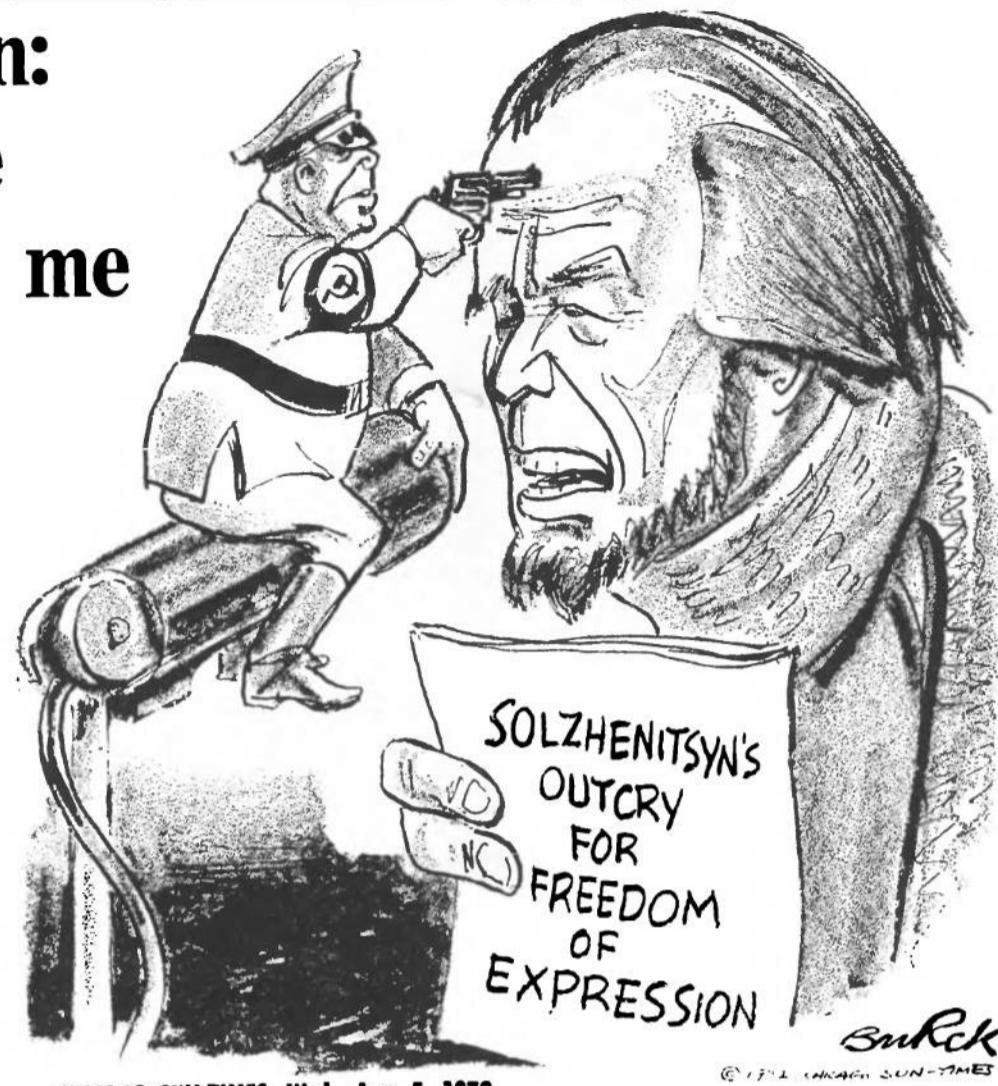
- If he should be killed, it would be the work or inspiration of the KGB [secret police].

- Should he disappear, the "main part" of his works have been smuggled to the West and would be published.

Solzhenitsyn was voted the 1970 Nobel Prize for literature. He is best known in the West for the novels "The First Circle," "Cancer Ward," and "August 1914." His works are banned here.

Speaking of official threats, Solzhenitsyn said:

"I received letters with threats, rather than demands:

CHICAGO SUN-TIMES, Wed., Apr. 5, 1972

threats to make short work of me and my family. This summer such letters have come to me thru the mail. Not to mention psychological mistakes, the many technical mistakes by the authors have convinced me these letters have been sent by KGB agents.

"FOR EXAMPLE, the incredible speed of delivery of these bandits' letters—less than 24 hours. Only letters from the most important government organs go that fast."

During the winter of 1971-72, he said, he was "warned thru several channels—within the KGB's apparatus there are also people who are tormented by their fate—that they were

preparing to kill me in a 'car accident.'

"But here we have a peculiarity, I would almost say an advantage of our social structure: Not a single hair falls or will fall from my head or

IN CONNECTION with refusal of a permit to live in Moscow with his second wife and their two children, Solzhenitsyn said he is staying in a rental dacha for the summer but has no permanent place of residence.

"I don't live anywhere anymore. When winter comes I will have no other place to live than the apartment of my family, a natural place for any human being. And I'm going

to live here irrespective of whether they give me the permit or not. Let the shameless come and evict me. That will be a deserved advertisement for our advanced social structure."

On surveillance of him and his family, Solzhenitsyn said: "Already for several years not one single telephone call or indoor conversation—involving me or members of my family—not even on matters of everyday life, is undertaken without being bugged . . . we have already got used to the situation that day and night we permanently talk in the presence of the KGB.

"WHEN THEIR tape runs out they break the telephone conversation unceremoniously in order to reload while we dial again . . ."

In a reference to the Watergate scandal, he said: "It is strange to hear that in some places arguments take place about whether the President has a right to order electronic bugging equipment installed for the defense of military secrets of his country. And a man who has leaked such secrets even gets vindication in court.

"But in our country, any person who once loudly voices an opinion contrary to the official one is considered guilty even without trial. And electronic bugging equipment is installed at his place, not by the leader of the country, but by an average officer of the KGB.

"Such electronic bugging, not to mention all the other kinds of surveillance, enmeshes thousands upon thousands of intellectuals and responsible civil servants in the main cities of the Soviet Union."

Chicago Tribune, Wednesday, August 29, 1973

CHICAGO SUN-TIMES, Tues., Sept. 11, 1973

Sept. 4, 1973 By Robert G. Kaiser
Washington Post Special

MOSCOW — The Soviet Union's best-known musical composers have joined the chorus of public condemnation of physicist Andrei Sakharov.

Dmitri Shostakovich, who was persecuted himself in Stalin's time, Aram Khachaturian and Rodion Shchedrin (the husband of ballerina Maya Plisetskaya) were among 12 musical personalities who signed a bitter attack on Sakharov published in Monday's Pravda.

PIK XII. "ЕКРАН" Ч. 69-70, ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973. 5

Solzhenitsyn with Natalya and son Yermolai: Banned in Moscow

Sakharov Gets a Backer As Soviet Critics Increase

By THEODORE SHABAD

Special to The New York Times

MOSCOW, Sept. 4—A lonely voice was raised here today in defense of Andrei D. Sakharov as an officially inspired campaign of denunciation of the physicist, far from abating, showed signs of becoming more intense.

While more and more Soviet scientists and writers jumped on the anti-Sakharov bandwagon, Igor R. Shafarevich, a mathematician, pleaded for a halt in the denunciations of the physicist, whom Mr. Shafarevich called a credit, not a disgrace, to the Russian people.

In an emotional open letter that reached Western newsmen, the 50-year-old mathematician, who is a friend of Mr. Sakharov, charged that Soviet newspapers were printing daily attacks against him without ever having published the statements that gave rise to the present campaign.

In an interview with Western newsmen on Aug. 21, Mr. Sakharov warned against any East-West reconciliation that

БІЙ ЗА ВЕЛИКУ СПРАВУ РОЗГОРТАЄТЬСЯ

Як ми й передбачали, бій за те, вислали листа до А. Сахарова, в якому підтримують його поставу. «Але це вже не вистачає, потрібна більш позитивна акція», — заявив професор Ріс.

Ще, коли він не був позбавлений сов. громадянства, проф. В. Чалідзе заявив, восени мин. року у Вашингтоні, що важко зрушити сов. систему, але всякий розголос проблемам переслідувань у ССР — потрібний і важливий, щоб зрушити прилюдну опінію світу. Тож усі ці виступи по обох боках залишно заслони важливі. Але найважливіше таке: чи світова опінія, а найперше — опінія в ЗСА потрапить змусити уряди до конкретних потягнень?

Ходить тут про проект резолюції, що його хоче ставити в Конгресі Генрі Джексон. Його резолюція зміряє до того, щоб поставити передумови для визнання ССР «найбільш уприємлюваною нацією» (державою). Таке визнання запевнить ССР велику допомогу й Г. Джексон хоче змусити ССР бодай до визнання права своїм горожанам вільно виїздити з тюрем народів, або допомога ЗСА буде дуже обмежена.

Розуміється, що уряд ЗСА хоче залишити собі вільну руку й не хотів би зобов'язуватися до вимагання таких передумов. Уряд хоче мати право рішати, чи є в ССР «поміркований поступ» у напрямку «демократизації». А рішав би він на підставі офіційних даних, а не на підставі голосу переслідувачів. Ось тому почався бій за (чи проти) резолюцію Г. Джексона. І тому писав мин. тижня паризький «Експрес»: долю дисидентів у ССР вирішить прилюдна опінія в ЗСА.

Нам ясно, що уряд ЗСА не матиме жодної можливості взглянути у внутрішні справи ССР. Ось у малому Люксембургу амбасада відмовилася приняти листа від місцевого відділу Міжнародної Амнесії, в якому висловлено лише «занепокоєння» положенням інтелектуалів у ССР. Москва навіть на терені Ради Церков загрозила зір-

ванням співпраці, якщо там поставлене буде питання свободи релігії і Церкви у ССР. І.. Рада відмовилась від дискусії цієї проблеми, над якою і дискутувати годі.

Г. Джексон потребує підтримки, щоб поставити свою резолюцію. Конгрес потребує тиску, щоб сквалити її. Бож ходить про допомогу для Москви, яку уявляють собі бизнесмені як «гуд бізнес». Москви готові давати кредити ті фірми й установи, які не давали її през. Аленде, бо уважають режим в ССР більш «стабільним» як режим Аленде. Капітал бо не визнає моралі, так само як большевики.

Докази? Маємо їх.

Пан Кендал, директор концерну Пепсі-Коля, підписав уже домову з Москвою про імпорт до ССР якоїсь там кількості цистерн цього напітку (на багато мільйонів доларів). Москва погодилася продати для ЗСА дешево горілку за посередництвом цього ж пана. Ясно, що п. Кендал буде проти резолюції Г. Джексона. Він вже доводить, що в ССР помітно «незвичайний поступ в ділянці здійснення прав людини». Так само думає вже й п. Гаммер, президент Петролеум Корпорейшен. Грубий капітал сміється собі зі страждань людей, зокрема ж «інтелектуалів-безштаньків», які «мало варти», чи їх «нічого» (в американському розумінні цих слів).

Зрозуміло, що А. Сахаров звернувся з відкритим листом до американського Конгресу, закликаючи його членів голосувати за резолюцію Г. Джексона. Цим А. Сахаров ризикує своєю головою. Директори різних підприємств підуть на підтримку брехні Кремля, щоб врятувати свої перспективи «біг бізнес». Між цими двома силами йде бій, який тягнутиметься ще якийсь час. Ми — розуміється — за свободу людини. Але свою мовчанкою чи байдужністю ми чинимо причинитися до перемоги злодіїв, для яких гроши важливіші від ідеалів і від страждань людей.

О. Жд.

PYOTR KAPITSA WINS NIELS BOHR MEDAL

The Niels Bohr Gold Medal has been awarded to Academician Pyotr Kapitsa. The medal bearing the name of the great Danish physicist is conferred by the Danish Engineering Society on scientists and engineers anywhere in the world for important contributions to the development of nuclear physics and its practical application for peaceful purposes. It was established in 1955 on the occasion of Niels Bohr's seventieth birthday. (Left to right: Mstislav Keldysh, President of the USSR Academy of Sciences; Pyotr Kapitsa; Paul Malmstrom, president of the Danish Engineering Society.)

Igor R. Shafarevich, left, and Andrei D. Sakharov during a meeting in January of Mr. Sakharov's Committee on Human Rights, of which Mr. Shafarevich is a member.

would ignore what he said was the need for democratic reforms in the Soviet Union. There have been only brief, and often distorted, allusions to these views in the controlled Soviet press.

Recalling the unfounded denunciations of Soviet citizens in the Stalin period, Mr. Shafarevich said: "One cannot help remembering the nineteen-thirties and forties when we condemned with wrath and help to shame without having the vaguest idea of what we were condemning."

"The results of those denunciations remain engraved in our memory," Mr. Shafarevich added, and then listed prominent victims of the Stalin era:

Nikolai I. Vavilov, a plant genetics, and Dmitri D. Pletnev, a physician, both of whom died in imprisonment, and Sergei P. Korolev, a space-rocket engineer, and Andrey N. Tupolev, an aircraft designer, two who survived.

Mr. Shafarevich made his statement available to Western newsmen in the evident hope that foreign radio stations would then broadcast its content to the Soviet public. The controlled press has not permitted publication of any material in defense of Mr. Sakharov.

As Mr. Shafarevich thus became the first scientist of Academy rank to speak up on behalf of Mr. Sakharov, there were unconfirmed reports that another scientist, Pyotr L. Kapit-

Sergei P. Korolyov (1906-1966)

Correction of a Moscow lie. Dr. Peter Kapycia is Ukrainian, not Russian. He is a renowned physicist not only in the Soviet Union, but also in the Free World.

sa, had resisted strenuous efforts to induce him to join the campaign.

According to these reports, Mr. Kapitsa, who is 79 and one of the Soviet Union's best-known physicists, was urged unsuccessfully for more than an hour by the Academy president, Mstislav V. Keldysh, to sign a letter of 40 Academy members that opened the anti-Sakharov campaign.

Mr. Kapitsa then joined a Soviet delegation that traveled to Finland for a Pugwash conference, an informal forum of scientists from East and West. The physicist was the only one of five Academy members in the group to have resisted signing the denunciation of Mr. Sakharov.

His reluctance to join in the campaign may have been linked to his having been once in official disgrace, in the last years of the Stalin era, when he reportedly refused to join in the development of nuclear weapons.

'Unworthy Behavior'

Meanwhile, the official press agency Tass continued to carry an ever-growing volume of signed testimonials expressing indignation at Mr. Sakharov's "anti-Soviet" statements and "unworthy behavior" and voicing support for the Kremlin's foreign policy.

The latest group of such letters was signed by prominent Soviet educators and film people, scientists from the Geor-

THE NEW YORK TIMES, MONDAY, AUGUST 27, 1973

Tass/Sovfoto

COMMUNIST LEADERS CONFER: Party chiefs meeting in the Crimea, U.S.S.R., are from left, Todor Zhivkov of Bulgaria, Nicolae Ceausescu of Rumania, Edward Gierek of Poland, Janos Kadar of Hungary, Gustav

Husak of Czechoslovakia, Leonid I. Brezhnev of the Soviet Union, Erich Honecker of East Germany and Yumzhagin Tsedenbal of Mongolia. At far right is Andrei A. Gromyko, who is Soviet Union's Foreign Minister.

Советська політика відпружнення — „тактичний маневр”

Вашингтон. — Газета „Нью Йорк Таймс“ з 17 вересня опублікувала ширшу інформацію про те, що американські чинники одержали дані, які засвідчують, що советська політика відпружнення в світі є нічим іншим, як зручним тактичним маневром для здобуття часу на шляху мобілізації і розбудови власних сил. Йдеється про інтерпретацію, яку дав советській політиці відпружнення сам Л. Брежнєв в часі зусірі з комуністичними лідерами сателітних держав. Він мав заявити, що Советський Союз потребує 10-15 років часу для того, щоб розбудувати відповідну власну економічну і військову силу. Політика відпружнення і „взаємовигідне економічне співробітництво“ советського бльоку із Заходом має дати советському бльокові додаткові засоби для повного досягнення визначені цілі.

Американська газета звертає увагу на те, що інформація про такий советський піан і таку інтерпретацію політики відпружнення Брежнєвим одержала британська розвідка ще перед відвидами Брежнєва в ЗСА. Ці інформації англійські чинники передали американському Урядові. Тепер американці зі свого боку дісталі підтвердження автентичності британських інформацій. Справа на сьогодні виглядає так, що ніхто у вірогідності цих інформацій більше не сумнівається, а дискусія йде тільки на тему, скільки ваги треба прикладати для того роду брежнєвської інтерпретації. Очевидно, вияснення на цьому відтинку матиме вплив на американські політичні, економічно-торговельні і військові потягнення ЗСА у майбутньому.

Chiao Kuan-hua
Assails Soviets in UN

На оборону Сахарова виступив тільки один науковець — І. Шафаревич

Москва. — У зв'язку із усе I. Шафаревич пригадав подібні безпідставні цікування полегливишою погромницею кампанією проти акад. Андрея Сахарова і його виступів на захист людських і громадянських прав в ССР, що й ведуть режимні чинники з допомогою друкованих у советській пресі усяких відкритих листів і заяв, зокрема з наукових кіл, на оборону цькованого Сахарова виступив тільки один советський науковець — математик і член-кореспондент Академії Наук ССР Ігор Р. Шафаревич. У своєму відкритому листі, розісланому до преси й одержаному також закордонними кореспондентами, I. Шафаревич закликає припинити цікування Сахарова, стверджуючи, що його сміливі виступи на оборону загонності й людських прав приносять честь советському народу. Водночас із цим він включився в діяльність очолюваного А. Сахаровим Комітету людських прав в ССР.

China takes gleeful jabs at Russia

By Betty Flynn
Our UN Correspondent

UNITED NATIONS — China, taking obvious delight in sniping at its erstwhile Communist comrade, has called on the Soviet Union to stop talking "gibberish" in an effort to "hoodwink" the developing countries of the world.

Although the United States and Soviet Union are both responsible for the "great disorder throughout the world," the United States has at least been more candid than Russia about its role, Chiao Kuan-hua, Chinese deputy foreign minister told the UN, General Assembly Tuesday.

gian Republic in the Caucasus, leading Moscow philosophers, and members of the faculty at Moscow's Bauman Technical University, the nation's top engineering school.

Late tonight Tass carried a denunciation from yet another sector of the arts this one signed by seven prominent musicians who hold professorships in the Moscow Conservatory. They include the violinists David Oistrakh and Leonid Kogan, two pianists—Lev N. Oborin and Yakov Flier—and a conductor, Aleksandr V. Svesknikov.

Mr. Shafarevich indicated in his open letter that the "heavy artillery being moved up" in the campaign against the dissident physicist might be a prelude to formal charges under Article 70 of the criminal code. That article makes "anti-Soviet propaganda" punishable by a maximum of seven years' con-

finement followed by five years' enforced residence in a remote region.

Lauding Mr. Sakharov as an example to anyone concerned with the present and future of the Soviet Union, Mr. Shafarevich said: "With a relentless and self-denial characteristic of the best representatives of the Russian people, he has spoken out about the blemishes and ulcers of our society and suggested ways of curing those ills."

The mathematician said that he viewed the significance of Mr. Sakharov's statements on public affairs as "immeasurably greater" for the Soviet Union, whatever importance his contributions to physics or to the nation's nuclear weapons program might have had.

Mr. Shafarevich said that the country needed more people as "fearless and self-sacrificing" as Mr. Sakharov, adding,

while pretending to be the ally of Third World countries.

HE CALLED the U.S.-Soviet agreement for the prevention of nuclear war "a mere scrap of paper" because neither superpower was willing to disarm or dismantle nuclear bases in foreign countries.

Top Soviet delegates absented themselves from the great hall during the Chinese speech. "They think they are the great teachers," a Soviet delegate sniffed afterwards. "Everything is wrong with everybody, especially us, but not them. But where are their constructive proposals?"

The Soviets last week proposed that each of the Big Five countries cut military spending by 10 per cent and donate it to developing countries.

Chiao called the suggestion "empty talk" because defense budgets are too difficult to assess and too easy to conceal.

→ 25.

"without such people, our future looks extraordinarily dim."

Mr. Shafarevich, a specialist in theoretical algebra, was made a corresponding member of the Academy of Sciences in 1958, at the age of 35, and won the Lenin Prize the next year. He is a member of Mr. Sakharov's self-styled Committee on Human Rights, which has sought to combat what it views as breaches of due process in civil rights.

Igor Oistrakh,

—Sovfoto
Mr. Rostropovich

BEHIND THE CURTAIN

Ukraine, the forgotten nation

DAVID FLOYD on Europe's largest country, in the public eye through Princess Anne's visit

IN AREA—232,000 square miles—it is the largest country in Europe. In population—more than 47 million—it is the fifth largest, coming after Britain, Germany, France, and Italy.

In natural resources it is one of the richest of European countries, producing more steel than either Britain or France. Its "black earth" makes it one of Europe's biggest grain producers—more than 30 million tons a year.

Yet as a country it is practically unknown and unrecognised. For most people it is just a part of "Russia." But it is in fact as clearly defined a country and nation as any other in Europe.

The country concerned is the Ukraine or, as it is known officially today, the "Ukrainian Soviet Socialist Republic," one of the 15 republics which constitute the Soviet Union. Its capital, Kiev, founded in the 8th century—long before Moscow—is today, with a population of more than 1,600,000, the third largest city in the Soviet Union after Moscow and Leningrad.

This week it is the scene of the international horse trials, attended by Prince Philip, as President of the Federation Equestre Internationale, and by Princess Anne, defending her title in the European three-day event. For once Kiev and the Ukraine will be in the news. It is time to know a little more about a nation which has been almost deprived of its identity within an empire ruled from Moscow.

It is scarcely surprising that so little is known in the West about the Ukraine, since it has practically no independent contact with the rest of the world. Despite its size and wealth it has to conduct its relations with other countries through Moscow. There is, it is true, a Ukrainian Government and even a Ukrainian Foreign Ministry. But it is a foreign ministry without a foreign policy and without even any embassies in foreign capitals.

How Stalin felt

While nations only a tenth the size of the Ukraine have diplomatic missions to represent their interests in all the major capitals of the world, the Ukraine does not have a single embassy or ambassador. Apart from a permanent delegation to the United Nations, which simply provides an extra automatic vote for Soviet proposals, the Ukraine has no place at all in world affairs.

Nor is the rest of the world well represented in Kiev. Only a few Communist Governments have representatives there. British visitors to the horse trials will search in vain for a British consulate if they are in need of help.

The Ukraine is, in effect, the largest un-nation in the world. Khrushchev, who was himself for many years in charge of the Ukraine, said in 1956 that it was only reluctantly that Stalin dropped the idea of abolishing the Ukraine altogether by deporting all the Ukrainians. He came to the conclusion that there were too many of them. But Stalin's successors have not abandoned efforts to find other ways of denationalising their biggest "national minority."

They are not finding the task easy, to judge by the continuous conflict taking place between the Soviet leaders and the Ukrainians. Only last year the secret police made an all-out effort to stamp out all signs of nationalism and resistance to Soviet rule. As a result dozens of Ukrainian writers and scholars are now serving long sentences in prisons and prison camps for nothing more dangerous than writing about Ukrainian history and culture. Their only offence was that they took pride in their Ukrainian identity.

The truth is that the Ukraine is not Russia, any more than France is England. Nor are the Ukrainians Russians; they are cousins, no more. And the Ukrainian language, though closely related, is quite distinct from Russian. There is no reason at all to believe that the Ukrainian people prefer to be ruled from Moscow to being masters of their own fate, even if they would like to be on good terms with their Russian neighbours.

It is the lack of natural frontiers that has always left the Ukraine open to invasion and foreign domination. But their natural longing for independence has never been entirely suppressed and at the beginning of this century it was reawakened by Ukrainian writers and poets.

When the Russian monarchy collapsed in 1917 one of the first acts of the Provisional Government was to grant autonomy to the Ukraine. When the Bolsheviks seized power later the same year the Ukrainians themselves proclaimed an independent republic. But it was short-lived: Lenin quickly and ruthlessly restored Russian control, and the Ukraine has been ruled from Moscow ever since.

Language issue

Since Stalin's death the Kremlin's policy for dealing with the Ukraine has been a mixture of strict repression with a process of steady "Russification." Pressure is especially strong in the matter of language. Ukrainian remains the language of the peasantry, who still make up three-quarters of the population. But Russian is becoming increasingly the everyday language of the cities and towns, where the proportion of native Russians is steadily rising. Teaching in the principal

PRINCESS ANNE & FIANCÉ MARK A bridle for the bride?

POPPERFOTO—PICTORIAL PARADE

Philip and Soviet President Share a Caviar Lunch

TASS via United Press International
Prince Philip, left, visiting President Nikolai V. Podgorny yesterday at the Kremlin in Moscow. Between them is Viktor M. Sukhodrev, Soviet interpreter.

Anne and Mark at their favorite sport

Topix

КН. ПИЛИП ПИТАВ ЗА УКРАЇНСЬКИМ АМБАСАДОРОМ

Перебування князя Піліпа і принцеси Анни у столиці України Києві на кінських спортивних змаганнях скерувало увагу британської преси на нащу батьківщину, поневолену большевицькою Москвою. Вже майже третій місяць слова "Київ" та "Україна" не сходять зі сторінок британської преси. Добра стаття Дейвіда Флойда була надрукована на сторінках великого британського щоденника «Дейлі Телеграф» у дні 4 вересня, де автор писав, що "Україна не являється Росією так само, як

Ukrainian seat of learning, Kiev University, is in Russian. Most advanced text-books are also in Russian. More sinister is the recent introduction of Russian into the kindergartens as a compulsory language.

An equally important part of the Russification process is the gradual dilution of the Ukrainian population. Today only 38 of the country's 47 million inhabitants are Ukrainians; the rest are mainly Russians, a high proportion of whom occupy key posts in the cities. As a result of the mass deportations of the 'thirties and the endless campaigns to entice young Ukrainians to "go East," to work in Siberia and other under-populated areas of the Soviet Union, there are today nearly 10 million Ukrainians scattered about and submerged in the Soviet population. For them it is even more difficult to resist the Russifying process.

The Ukrainians are not the only people to be subjected to such pressures under Soviet rule. The neighbouring Byelo-

russians, the peoples of the Baltic states, the Caucasus and Central Asia are all kept under very tight rein. But the Ukraine presents a special problem to the men in Moscow because of its size, its wealth and its proximity to Europe.

It was not surprising to find that the man whom Khrushchev put in charge of the Ukraine, Peter Shelest, was one of the most determined advocates of the use of force to suppress the Dubcek reform movement in Czechoslovakia in 1968. If the Russians lost control of Czechoslovakia and Poland the prospect for Ukrainian independence would be greatly enhanced. Oddly enough, Shelest himself was ditched last year for his own alleged "nationalism."

Hope of independence seems very remote today. But the Kremlin's aim of assimilating the Ukrainian population and destroying their sense of nationhood also seems difficult to achieve.

«Україна - забута нація»

Queen Elizabeth

Popperfoto

Prince Philip

Central Press
Newsweek

MOSCOW, Sept. 3 (UPI)—Prince Philip held "exceptionally warm" talks with President Nikolai V. Podgorny in the Kremlin today, then over vodka and caviar discussed improving British-Soviet relations and a possible future visit by Queen Elizabeth II, a British source said.

The talks were "highly unpolitical, but exceptionally warm," the source said, noting that Mr. Podgorny had interrupted a vacation in the Crimea to return to Moscow to meet the husband or the British Queen.

The source emphasized that there was no concrete proposal by either side for Elizabeth to visit the Soviet Union, but said Moscow clearly hoped for more royal visits.

Prince Philip arrived yesterday to join his daughter Princess Anne, who is visiting Kiev with the British equestrian team. It was the first British royal visit since the Russian Revolution.

The Prince was in Russia officially as president of the International Equestrian Federation. On Wednesday he will join Princess Anne in Kiev for the European equestrian championships.

Лондонська газета «Дейлі Телеграф» надрукувала 4. вересня ц. р. статтю свого співробітника Дейвіда Флойда п. н. «Україна — забута нація».

На початку статті «Дейлі Телеграф» читаемо: «Маючи територію понад 600 тисяч квадратних кілометрів, Україна, фактично, є найбільшою країною Європи. За кількістю населення, — понад 47 мільйонів осіб, — вона займає п'яте місце в Європі — після Великобританії, західної Німеччини, Франції й Італії. За своїми природними ресурсами, Україна — одна з найбагатших країн Європи. Тут продукують більше сталі, ніж у Франції або Великобританії. Чорнозем України дає найбільшу в Європі кількість зерна — понад 30 мільйонів тонн на рік. Проте, ця країна практично не відома і не пізнана у західному світі.

«Для більшості людей на Заході, Україна — лише частина Росії. Але фактично це така сама окрема країна й окремий народ, як будь-який інший народ в Європі. Ця країна, що й тепер офіційно називається Українською Радянською Соціалістичною Республікою, є однією з 15-ти республік, які складають ССР. Її столиця — Київ, заснований у восьмому сторіччі, набагато раніше від Москви, нині є третім за розміром містом в ССР після Москви й Ленінграду. Тепер настає уже час докладніше дізнатися про цю націю, яка майже по-

збавлена своєї самобутності в середині керованої з Москви імперії.

«Ледве чи слід дивуватися, що за кордоном так мало знають про Україну, бо вона практично не має незалежних контактів зі світом. Не зважаючи на свій розмір та багатство, Україна підтримує зв'язки з іншими країнами лише через Москву. Щоправда, існує український уряд і навіть українське міністерство закордонних справ. Проте, це міністерство без своєї закордонної політики і без жодного представництва за кордоном.

«Навіть народи, кількісно вдесятеро менші від українців, мають дипломатичні представництва, що обстоюють їхні інтереси в найбільших столицях світу. Але українці не мають ані жодного посла, ані жодного посольства. Крім делегації в Об'єднаних Націях, яка автоматично голосує за всі пропозиції делегації ССР. Україна не займає жодного місця в міжнародних справах. Так само весь довколішній світ не представлений у Києві. Лише кілька комуністичних урядів мають тут свої консульства».

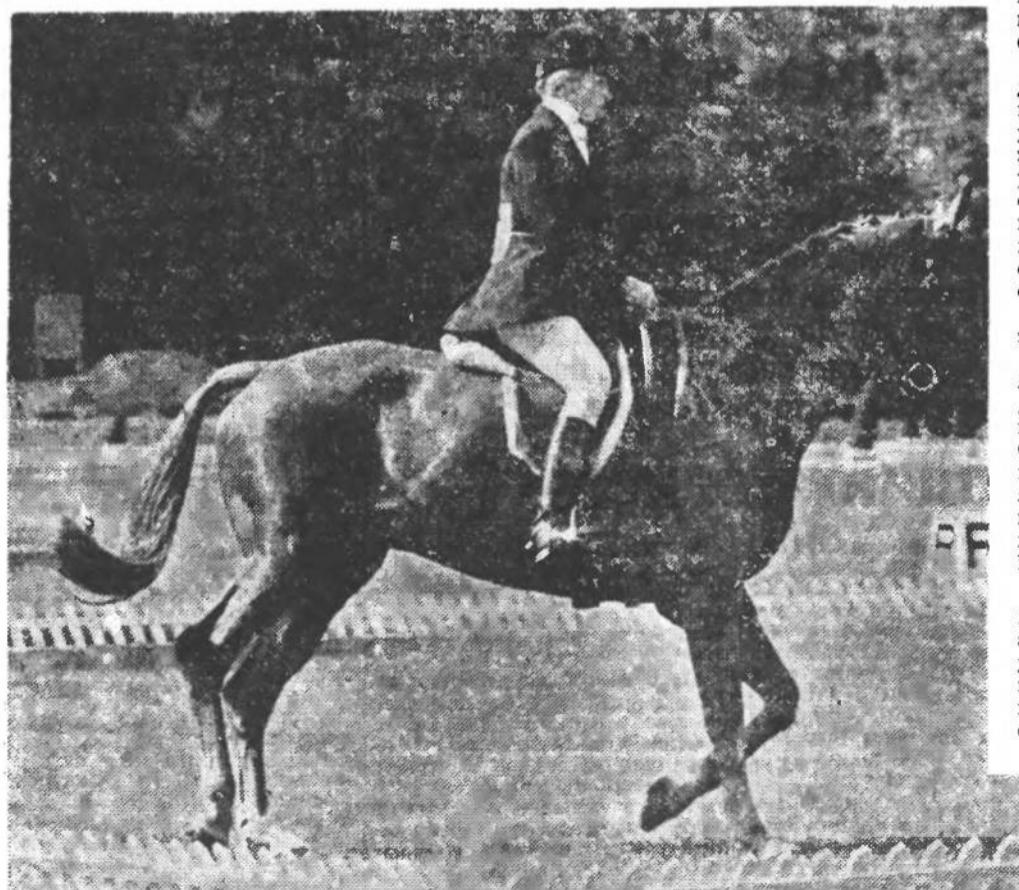
Газета «Дейлі Телеграф» торкається також історії України останніх десятиріч:

«Україна є фактично найбільшою «недержавою» у світі. Хрущов, котрий багато років керував Україною, сказав 1956 року, що Сталін дуже неохоче відмовився від ідеї знищити Україну шляхом виселення всіх українців. Сталін дій-

Франція Британією" Багато мови про Київ та Україну було в радіових і телевізійних передачах.

Але до одного з найкращих відмінень невільничої залегlosti України від Москви був запит князя Пилипа та одержана відповідь від московського амбасадора. В часі приїзду до Києва, столиці України, князя Пилипа вітав московський амбасадор у Лондоні, який прибув для тієї цілі до Києва також. При вітавши, князь Пилип поставив

→ 25

Photograph by Akhtar Hussein

Princess Anne in the saddle yesterday after her fall at Kiev recently. She and Doublet are well clear in the dressage of the British championship at Cirencester Park. (Report, page 6).

РІК ХІІ. "ЕКРАН" Ч. 69-70, ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973.

шов висновку, «що українців занадто багато».

Сталінські наступники не припинили зусиль, щоб знайти інші шляхи денационалізації своєї найбільшої «національної меншини». Це завдання виявилося не з легких якщо брати до уваги тривалі конфлікти між українцями та советським керівництвом. Лише минулого року таємна поліція вжila широких заходів для придушення всіх ознак націоналізму та опору. Бнаслідок цього багато українських письменників і науковців відбувають нині довгі речинці ув'язнення по тюрях і таборах лише за таїні «небезпечні дії», як писання про українську історію та культуру. Іхня єдина провінна полягає в тому, що вони пишалися своєю українською національною приналежністю.

Правдою є те, що Україна — це не Росія, так само, як Франція — не Англія. Українці — це не росіяни: вони не більше, ніж двоюродні брати. А українська мова, хоч і споріднена з російською, дуже від неї відмінна. Немає підстав вірити, що український народ віддає перевагу керівництву в Москві, а не власному керуванню своєю долею.

Брак природних кордонів завжди залишав Україну відкритою для напавлив іноземного втручання. Але природне прагнення до незалежності ніколи не було здушено в Україні, а на початку нашого сторіччя його з новою силою збудили українські письменники та поети.

Коли Російська монархія загинула 1917 року, одним із перших актів тимчасового уряду було надання Україні автономії. Коли большевики захопили владу трохи пізніше, українці проголосили свою незалежну республіку. Проте, вона виявилася не довговічною. Ленин швидко й незаконно встановив російський контроль і з того часу Москва знову керує Україною.

«Дейлі Телеграф» присвячує цілий розділ своєї статті мовній проблемі в Україні. Ось як пише про це автор статті Дейвід Флойд:

«З часу смерті Сталіна, кремлівська політика щодо України є поєднанням суворих репресій із процесом поступової русифікації. Тиск особливо сильний у ділянці мови. Українська мова залишилася мовою села, де живуть три чверті населення. Російська мова стала щоденною мовою міст, де відсоткова кількість росіян поступово зростає».

Потім «Дейлі Телеграф» розповідає про офіційну політику «переміщування націй», про 'переселення українців до інших районів ССР, здебільшого на Схід та Сибир, а росіян — в Україну. Внаслідок цієї політики близько десяти мільйонів українців нині живуть поза межами України. «Для цих людей особливо важко боронитися від русифікаційних процесів».

На закінчення своєї статті автор вказує:

«Українці — не єдиний народ який зазнає такого тиску під радянським керівництвом. Білоруси, прибалтійські народи, Кавказ та Середня Азія перебувають в аналогічному становищі. Проте, Україна являє собою особливу проблему для московських керівників, якщо враховувати її розмір, її значення та її спорідненість з Європою.

«Перспектива незалежності сьогодні здається дуже віддаленою, але мета Кремля — асимілювати українське населення і зруйнувати його національну особистість, також виглядає занадто важкою для здійснення».

After the talks 34 British and Soviet officials joined Prince Philip and Mr. Podgorny for a lunch of caviar, vodka, crab soup, river fish in white sauce, veal and mushrooms in pastry, served with Georgian red and white wines followed by Ukrainian brandy.

„В тіні червоної зорі“

Патріарх Пімен

«Всеросійським патріархом» по смерті Алексея обрано Пімена, тобто призначено його советською владою. Митрополит Нікодим, справжній проводир патріархату, відмічуваний у советській пресі як безсумнівний кандидат, був незаступним на відтинку советської закордонної релігійної мережі, якою керував безпосередньо — і його не можна було відривати від його «репрезентативних» функцій.

Пімен репрезентує 1953 р. на сесії «Світової Ради Миру» у Варшаві не тільки патріархат, але теж «батьківщину трудящих» і домагається загального роззброєння світу. Однак кар'єру починає з 1959 р., коли на місце голови Ради для справ православної Церкви, Кар-

Pimen: 'Profound gratitude'

пова, приходить енергійний Куроедов — і, коли починається нова хвиля релігійних переслідувань.

1960 р. еп. Пімен стає керівником справ московського патріархату, в листопаді 1961 р. митрополитом, після свого виступу на т. зв. «архиєпископському соборі», щоб обмежити владу сільських парохів. 1962 р. бере участь у «Конгресі за роззброєння і мир» у Москві, 1965 р. в Гельсінках, 1966 р. у «Конгресі миру» в Женеві. 1964 р. виступає у Данії, де славить «толерантність» большевицької влади і релігійну свободу в ССР. Того ж року 16 і 19 грудня в офіційному комунікаті ТАСС-у заперечує поширені на Західі вістки про переслідування релігії в СРСР. Одночасно, як член «Советського комітету культурних зв'язків із земляками за рубіжем», друкує численні статті у призначенні для еміграції «Голосі родині» і взиває духовенство повернутися «на родину», ганьбить американську агресію у В'єтнамі і т. п. В московських «Ізвестіях» із 2. 7. 1967 р., після втечі доньки Сталіна, критикує моральне обличчя Світляни Аллілуєвої.

Відзначений багатьма медалями і орденами, Пімен стає 3 червня 1971 р. московським патріархом. На параду інtronізації прибуло 350 делегатів. Папа делегує кардинала Віллебрандеа, котрий одягнений у пурпур, бере участь в церемоніях, побіч генерального секретаря «Світової Ради Церквей», Юджіна Блейка, одягненого у чорне, а католицькі єпископи з Советського Союзу у фіолетні мітри. Прибув також Католікос вірменської Церкви. Урядовими лімузинами, із знаками МОС

і МКД, зайдили: архиєпископ Маркіос, президент Кіпру та інші чужинецькі достойники й гости советського уряду, між ними і представники «Православної Церкви в ЗСА», котра — завдяки заходам архиєп. Йоана із Сан-Франціско (народженого князя Шаховського) признала 1970 р. московську юрисдикцію і з рук Москви отримала «автокефалію».

Папа Павло VI на вістку про «вислід виборів» посилає Піменові депешу:

«З радістю запевняю Вашу Святість про наші молитви за нього у хвилині, коли став покликаний на трон московського патріарха. Висловлюючи йому наші гратуляції, бажаємо дуже його впевнити, що він знайде у мене підтримку у всякій праці, котра могла б прислужитися єдності між католицькою і православною Церквами та всіма християнами. З глибокою любов'ю в Господі — Павло VI.»

По прочитанні тієї телеграми наступає вроочисте проголошення послання московського собору до «християн усього світу». Воно закликає усіх християн боротися за припинення американського збройного вторгнення у внутрішні справи народів південносхідної Азії — та до спинення реакційної, «людоненависницької» політики американських імперіалістів, що змагають запанувати над світом.»

«Велика еволюція»

29 січня 1922 р. російський, письменник, лавреат Нобля, Іван Бунін, відвідав у Парижі французького прозаїка Кльода Фаррера. Його жінка показала йому листа, присланого від Максима Горького. Бунін у своїм щоденнику записує лист Горького і таку заввагу: «Що сволоч... щоб паралізувати обурення за його співпрацю з большевиками, він розповсюджує поголоски, начебто советська влада «еволюціонувала». А люди ще й беруть його в оборону.»

Newsweek, March 5, 1973

Arrupe and the Pope: No 'police state'

що задумує перебути там декілька днів. Щойно після місяців Ватикан вважав за відповідне повідомити, що генерал езуїтів обговорював проекти співпраці між установами, що вишколюють священиків у Римі («Григоріанський Університет»), у Москві й Ленінграді (семінарії). У висліді тих розмов прибула в лютому 1972 р. до Риму 4-особова делегація московського патріархата, на чолі з архиєпископом Філаретом, щоб «обговорити співпрацю про священиче виховання і навчання.»

Павло VI прийняв делегацію сердечно із словами, що «братні дискусії послужать справі зближення.»

Московські делегати відбули в Римі наради з кардиналом Віллебрандом та ректором «грегоріанум» о. Капрієром. Ходять поголоски, що зустрілися вони ще й з іншим замітним езуїтом, професором «грегоріанум», Хосе Марія Дієз-Алегрія, гарячим приклонником «прогресивного католицизму», який уже в березні 1970 р. ще з двома езуїтами цього університету виступив із обвинуваченням певних кіл Ватикану в «антисоціалізмі», а наприкінці 1972 р. опублікував по-єспанськи свою книжку п. з. «Yo Creo en la Esperanza» («Вірю в надію»), де К. Маркса підносить до гідності християнського пророка.

Сам Аррупе заховав глибоку дисcretність про свій побут у Москві, згадуючи тільки про її «apolітичний характер», про «екumenічні проблеми» і т. д., хоч були поголоски про його розмови навіть у Кремлі та що його важка і таємна місія була важливіша від усіх попередніх місій Ватикану у Москві... Він мав з'ясувати «становище папи супроти пекучих проблем міжнародного миру...»

Ще більшою несподіванкою було оголошення в тому самому часі офіційного звіту оо. Езуїтів про становище в Польщі. Цей звіт представляє ситуацію у комуністичній Польщі у барвах найбільш оптимістичних. Підписаний ще й рядом польських езуїтів.

Без сумніву, в рядах чину езуїтів довершилася глибока переміна. Напр., у тому часі інший член чину езуїтів, о. Пеллегріно, виступив з ініціативою й перефорсував її в курії, щоб ватиканське радіо кожної неділі хоч півгодини передавало молодіжні «протестні пісні бітмузики» та інші модні мелодії, а в пресовому інтерв'ю о. Пеллегріно заявив наступне:

«Хочемо збудувати духовий міст до молоді. Вже пора признати моральні вартості у сучасних модних піснях.»

Am 7. Februar empfing Papst Paul VI. in seiner Privatbibliothek eine Delegation des Moskauer Patriarchats, die in Rom unter anderem kirchliche Einrichtungen für die Priesterausbildung besucht hatte. Die Delegation wurde geleitet von S. E. Msgr. Filaret, Erzbischof von Dmitrov, Rektor der Theologischen Akademie des Seminars von Zagorsk (Moskau) und Auxiliarbischof des Patriarchen von Moskau und aller Russen.

Patriarch Says Social Issues Don't Concern Soviet Church

GENEVA, Sept. 18 — Patriarch Pimen of Moscow, head of the Russian Orthodox Church, today rejected Western charges that the churches in Eastern Europe fail to denounce injustices in their own countries.

The Moscow Patriarch asserted that the critics were influenced by widespread Western propaganda that blinded them to the "unquestionable merits of a socialist mode of life."

The Soviet churchman spoke at the start of a visit to the headquarters here of the World

Council of Churches, the agency that groups a total of 267 Protestant and Orthodox churches in 90 countries.

Criticism Held Unnecessary

"The social evils so typical for the life of many people today just cannot occur within our social structure," Patriarch Pimen said.

In the Soviet Union there are "no rich, no poor" and "no privileged and no oppressed," he continued. Each citizen, he said, has "wide and equal rights."

Thus, he declared, in con-

trast with the situation in the West, the "defects" that exist in Soviet society do not require the clergy to speak out in condemnation.

The 63-year-old Patriarch is on his first visit to the council since 1971 when he became the spiritual leader of some 40 million Russian Orthodox Christians. The Russian church has been a member of the World Council since 1961.

In his remarks today the Soviet prelate was responding to criticisms voiced by Western churchmen over the absence of any stand by the church in the Soviet Union and other Eastern European countries on human rights issues at home. Such charges were leveled during the session here last month of the council's policy-making central committee.

The council has been accused of "imbalance" in overlooking such problems as the treatment of dissenters in the Soviet Union while repeatedly attacking racial and other social injustices in the white-ruled countries of Africa, the United States and Latin America.

Stefan Cardinal Wysznyski braves a bitter wind at an outdoor altar at Bialystok on Sunday to end Poland's Christian millennium celebration with a declaration of forgiveness to Communist authorities. (AP)

CHICAGO SUN-TIMES, Mon., Nov. 21, 1966

Ватикан плянує визнати західний кордон ССР

(Ревеляційні донесення німецького тижневика „Дер Шпігель“)

„Під час візити ватиканського висланника, в червні 1973, московського патріярха в монастирі в Загорську, наново обговорювано долю українських уніятів, а при тому Ватикан запропонував визнання західного кордону союзської імперії, так як визнав уже західній польський кордон“... Таке ревеляційне твердження опублікував „Дер Шпігель“ 16 липня 1973 р.

У статті „Чорний одяг“ — „Дер Шпігель“ подає, що „Папа «нормалізує» свій стосунок до Москви коштом польської і української Церкви“. А далі пишеться у згаданій статті: „Польський кардинал Вишинський, в часі перебування в Римі, зустрінувся з архієпископом Кассаролі, міністром справ Ватикану, і запитав чи правдиво є вістка про визнання Ватиканом московських кордонів і про відкриття Апостольської Нунціатури в комуністичній Варшаві, та чому це все відбувається без його відома?.. Чому Папа іменує нових єпископів Польщі і про нішо не інформує польську церковну владу?“

Кард. Вишинський боїться —каже „Шпігель“, — що Папа погодиться на іменування православних єпископів московським патріярхом на дієцезії Львів і Луцьк, а Вишинські й польський косцюл вважають ті міста і землі — завжди польськими... „При тому Вишинські загрозив Касса-

ролі, що вкороті він постарається, щоб архієп. Кассаролі пішов далеко — на мале й незначне місце... „Цю голосну диспути двох достойників Ватикан хотів задержати в тайні, але це не вдалося так, як не вдалося затайти Ватикансько-московські стосунки“.

„Шпігель“ пригадує, як то колись Іван IV проголосив себе заступником Бога на землі й рвализував з Римом щодо церковних впливів в Україні, Польщі та Балтиці. Хрушчов також шукав порозуміння і вислав до Ватикану свою дочку і зятя Аджубея, а потім навіть през. Подгорний відвідав Папу і запевняв, що він вставить у совєтську конституцію справу релігії. Збрехав Москаль.

„Шпігель“ підкреслює, що „Українська Уніяцька Церква прилучилася до Риму, але як рівна і під умовою, що задержує свій традиційний обряд... „На тій підставі виникнув конфлікт, бо український Архиєпископ Кардинал Сліпий протиставиться політиці Ватикану, який стремить до покатолицького УКЦ і заповідає: якщо Ватикан не буде здецидований репрезентувати і респектувати інтересів Українців, то він проголосить сам Патріярхат і цілковиту автономію...“

На закінчення „Шпігель“ каже, що „Ватикан повинен вести «політику» одверто“.

Стільки німецький „Шпігель“... А ми? А ми повинні мовчати і молитися? А ми? Ми основуємо вже третє товариство за той нещасний Патріярхат, замість самим проголосити Патріярхат УКЦ на Львів-Луцьк і крикнути кардиналові Вишинському: — Зась до українського Львова!

(НР)

POSSONY: RUSSIANS MOTIVATED BY POWER

CHICAGO SUN-TIMES, Tues. Sept. 11, 1973

Hands across the sea

rap—three week of December 4, 1973

By STEPHEN KARGANOVIC
Community Editor

"If Communism is a very attractive ideology to which everyone is automatically drawn, why hasn't it won yet?" asked Stefan Possony of the Hoover Institution Thursday night in a lecture on internal changes in the Soviet Union.

The appearance was part of the New Directions in American Foreign Policy series of the U. of C. Club for Responsible Individualism. Former chairman of the club, Miles M. Costick, Lev-Ary, announced that the organization is planning an analogous series entitled "New Directions in Economic Policy," featuring distinguished scholars to appear this winter quarter.

Mr. Possony opened his lecture by dissociating himself from certain criticisms which both the left and right might make of his position toward the Soviet Union. The left may charge him with exaggerating the Soviet threat, the right with being too willing to make compromises with it, but neither view, he said, is accurate.

The basic mistakes which Americans generally make in thinking about the Soviet Union, Mr. Possony stated, are that its economy is reasonably strong, that the despotic regime is synonymous with the population it rules, and that the Kremlin leadership is guided by the Soviet Union's "national interest." "Whose interest?" Possony asked. "There is no such thing as a Soviet nation, and the Russians are not even

50% of the population. The rest are minority groups ranging from Ukrainians to Turks and Koreans." The policies of the Kremlin leaders are motivated solely by the interests of their political power, the Austrian-born scholar suggested, adding as an aside: "Shortly after the 1917 Revolution, a leading Bolshevik told Lenin that the only promise the Communists will be able to keep will be to hold on to power. And that is the only one they've effectively kept."

Referring to the recent trade negotiations with the Soviet Union, Mr. Possony said that "when they are coming to us with requests for what amounts to multi-billion dollar loans, then you can be sure that there is something fundamentally wrong with the Soviet economy, and the leaders know it." But, he emphasized, a highly productive economy is not necessary in order to construct a powerful military and nuclear threat: "If you have only a small number of large nuclear warheads, they are in the long run cheaper and pose a greater threat than a hundred conventional divisions."

How stable is the Communist system? Mr. Possony remained

MOSCOW, Sept. 23 [Reuters] — The Soviet Communist Party newspaper Pravda today provided its own brief list of enemies in the United States, including one senator who figured on a similar list compiled by White House staff.

Sen. Jacob Javits

Sen. Barry Goldwater

Sen. Henry Jackson

Senate hits Soviet repression

By William Claiborne

Washington Post Special

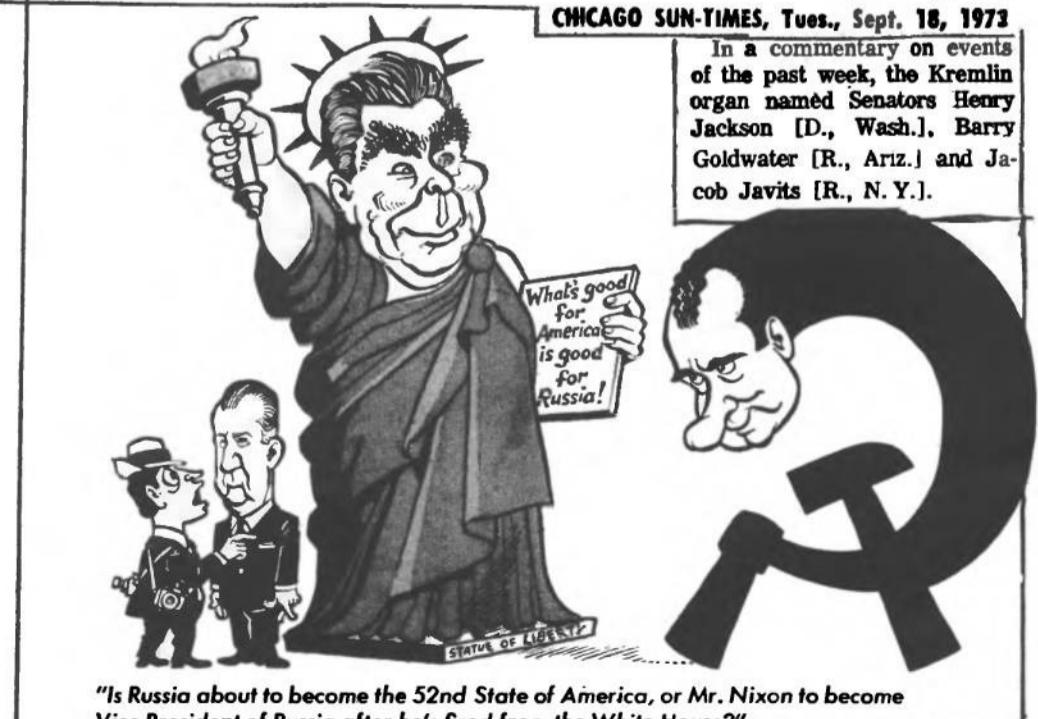
WASHINGTON — The Senate voted Monday to condemn the Soviet Union for its treatment of dissident Russian intellectuals and challenged President Nixon to secure an

end to such repression by applying pressure during current trade and disarmament negotiations.

By a voice vote, with only a few members present, the Senate approved a resolution declaring that "the intensive and thorough campaign of the So-

CHICAGO SUN-TIMES, Tues., Sept. 18, 1973

In a commentary on events of the past week, the Kremlin organ named Senators Henry Jackson [D., Wash.], Barry Goldwater [R., Ariz.] and Jacob Javits [R., N.Y.].

"Is Russia about to become the 52nd State of America, or Mr. Nixon to become Vice President of Russia after he's fired from the White House?"

TIME, JULY 23, 1973

neither reticent nor discreet on this point: "A system which cannot solve any of the key social, economic, or nationality problems and cannot after 55 years establish its legitimacy can never be stable." According to Mr. Possony, conditions are again accumulating in the Soviet Union which point to a forthcoming explosion which will continue the cycle of revolutions which periodically has been rocking the country for the last 150 years. "The Russian Revolution is unfinished," he declared. "Its consummation will come; it is only hard to say when."

The important points to bear in mind in dealing with the Soviet Union, according to the lecturer, are an awareness of the instability of its system and making sure that developments there are kept under control and are not allowed to blow up. "We don't want a catastrophe such as attended the death pains of the Austro-Hungarian Empire, involving a world war." In light of these considerations, Mr. Possony suggested the following foreign policy tasks:

A.) Don't try to stabilize unstable communist regimes, but strengthen those who offer an alternative.

B.) Our strategic objective for the Soviet Union, in view of its profound instability, should be the evolution of its system. An authoritarian transition period without terroristic features, but leading to democracy, should be encouraged rather than any abrupt change.

C.) We must use our technological and economic advantages to extract substantive

political concessions from the Soviet bloc instead of "living under the illusion that change will come automatically if we only give them the goodies."

Turning to Soviet foreign policy, Mr. Possony pointed out that the Soviet Union can no longer enjoy an exclusively offensive strategy with China as a nuclear power on its borders. With Japan becoming an impressive economic factor in the Far East and with the long, exposed border with China, the USSR now has a very sensitive flank. "What must the Soviet Union do now? It must turn inward and build up its defensive capabilities as never before. The USSR needs capital, technological know-how, and a safe reform of its dreadfully inefficient bureaucratic system."

U.S. policy, Mr. Possony concluded, must be to capitalize on Soviet weaknesses in order to debilitate the Soviet system. "The aim of the gradual change we induce must be the elimination of the Soviet system. We don't want the present group in power—as long as they are around, there will be no lasting peace," Mr. Possony concluded.

viet government to intimidate and deter those who have spoken out against repression of political and intellectual dissent profoundly offends the conscience of a free people."

An amendment, offered by Sen. Walter F. Mondale (D-Minn.) declared that "enormous courage and intellectual honesty" has been shown by physicist Andrei Sakharov, novelist Alexander Solzhenitsyn, historian Pyotr Yaroslav, and economist Viktor Krasskin, each of whom has been the object of a Soviet press campaign to discredit past achievements.

The measure came amid indications of growing Senate and House support of an amendment by Sen. Henry M. Jackson (D-Wash.) that would deny favored-nation trading status to the Soviet Union until it eases its emigration policies.

UKRAINIAN STUDIES AT HARVARD

IN 1968, THE UKRAINIAN Studies Chair Fund entered into an agreement with Harvard University to establish three professorships, one in Ukrainian history, one in Ukrainian language, and one in Ukrainian literature. The price of each professorship was \$600,000. The money was to be placed in a separate account and the income from this account was to be used to develop Ukrainian studies at Harvard. These three professorships would insure a program of Ukrainian Studies at Harvard in perpetuity.

Begun as little more than a dream by a few rather persistent students in 1957, the Ukrainian Studies project became established at the nation's most prestigious university. Since 1957, the Fund collected over \$1,300,000, and Harvard's Committee on Ukrainian Studies has initiated courses in history, language, and literature, both during the academic year, and also at the Harvard Summer School. The Summer School courses are the major way in which the program feeds back into the community, because these courses are available to all students of college age.

The Ukrainian Center has also begun a publications program which includes RECENZIJA, a journal which reviews Soviet Ukrainian scholarly publications; the minutes of the weekly Harvard Seminar in Ukrainian Studies; and five books in the Harvard Series in Ukrainian Studies. At the present time, three more manuscripts are being prepared for publication.

AS IT TURNS OUT, the Ukrainian community has achieved a great deal since 1957. It has established for itself a solid scholarly program at a major American university, beginning to inform students who in five to ten years will begin to assume positions of leadership in American industry and government. Many of these Americans will be coming into contact

with Ukrainian studies for the first time. As the Ukrainian Center develops, it will be able to extend information to ever-widening circles of America's future leaders.

The Center has already made a name for itself in scholarly circles. Known for maintaining high academic standards, it breaks much new ground in scholarship since so many fields in Ukrainian studies have been neglected till now.

It would be interesting to theorize on what would have been the position of the Ukrainian community had the Center been established in 1957, and if it had the time and money to develop. What would the situation be if we had professors in Slavic studies who were knowledgeable in Ukrainian studies in all thousands of students would have had a chance to learn the difference between Ukrainian and Russian, and to become acquainted with the literature and history of Ukraine?

The full plan for the Center includes the endowment of three professorships at \$600,000 per professorship. When these are established it will be possible to create a research institute (projected cost: \$2,000,000) which would work wholly in the fields of Ukrainian studies.

The question is how many Ukrainians feel strongly enough about the progress of their community to offer their time, patience, and energy to this project, and participate in the door-to-door canvassing. A combination of publicity, efficient organization, and a large force of canvassers will make success all but inevitable. The question is really, will you help?

Ukrainian Studies Chair Fund
1737 Cambridge St., Room 208
Cambridge Mass. 02138

FORUM

President Derek Bok (second from left) of Harvard accepts a \$1.8 million gift for three professorships in Ukrainian Studies from Mr. Stephan Chemych, President of the Ukrainian Studies Chair Fund (third from left). Pictured from left to right: Rev. Stephan Chomko, member of the USCF Executive Board; Mr. Bok, Mr. Chemych, Prof. Omeljan Pritsak, Chairman of the Committee on Ukrainian Studies at Harvard; Ihor Mukuch, President of SUSTA—The Federation of Ukrainian Student Organizations in the United States.

ВІСТКИ З ГАРВАРДУ

Український Науковий Інститут (УНІ).

В понеділок 4-го червня 1973 р. президент Гарварду — д-р Дерек К. Бок враз із членами корпорації університету офіційно затвердив встановлення УНІ. Ця ухвали запала на основі меморандуму, що його в імені Комітету Українських Студій запропонував на розгляд корпорації декан гуманістичного факультету — д-р Франклін Л. Форд.

Директором Інституту визнано один рік проф. О. Пристака, а його заступником (ассоцієйт директором)

— проф. І. Шевченко. Номінування інших членів дирекції, як також наукових співробітників інституту буде проголошено в недалекому майбутньому.

Дім Інституту.

УНІ займає триповерховий будинок при 1581-83 Массачусетс Евнью, Кембрідж, в якому понад 30 просторих кімнат. Тут — конференційна зала, приміщення для спеціальної бібліотеки, гостинна кімната, читальня, канцелярії Комітету Українських студій, ФКУ і співробітників Інституту.

Дарунок д-ра Кузьмовича.

Українська збірка украйнських вівчарських бібліотеках злагодилась, завдяки щедрому дарові д-ра Миколи Кузьмовича з Нью-Йорку, на 120 книжок і журналів із його приватної бібліотеки. Між подарунком виданнями з темою особливо цінні видання: „Українські народні думи” — Ф. Колеса (Львів, 1920), „Успішна” — О. Винниченка (Харків, 1930), а між періодичними — „Літературний Ямарат” (Харків, 1930).

СВОБОДА,

Проф. Михайло Грушевський.

В сторіччя НТШ

Є амбітні пляни в НТШ: Вже довго говориться про написання і друкування історії України англійською мовою для вжитку коледжів і університетів в англомовних країнах, еспанською мовою в еспаномовних країнах, де велика скількість нашої молоді, яка такої праці потребує. Розшукується фонди. Може збірка в 100-річчя НТШ частково розв'яже проблему.

Останнє НТШ піднялося пляну видати по-англійськи переклад десятитомової *Історії України-Русі* Михайла Грушевського. Це монументальний плян величезної роботи і коштів, який по своему здійсненню приніс би неоцінену прислугу українській національній справі. Це був би знаменитий початок другого сторіччя Наукового Товариства ім. Шевченка. І знову тут висувається проблема фінансування цього справді праці і коштів вартого проекту.

І на цьому не кінець. Відповідні фонди в руках НТШ уможливили б Товариству посилити періодичні видання. Зокрема новстворена Секція історії України плянує видати свій періодик у формі постійної появи Записок НТШ Секції історії України. Можливість друкуватися в таких записках притягала б багато науковців молодшого покоління і пожвавила б наукову діяльність у напрямі оборони української правди у світі.

Та сама ідея просвічувала думки гурту наукових ентузіастів в рамках НТШ, які мріючи про посилення цієї роботи в ім'я наукової правди України, спираючися тісно на статут Товариства, дали почин для оснування Секції історії України. За статутом вимагана скількість дійсних членів може організовувати окрему секцію для окремої наукової праці. І за статутом нову секцію схвалила Головна рада НТШ, чим діло оснування було завершене. Ніколи і ніде статут не домагається згоди інших секцій або інших членів на організування нової або нових секцій. Недавно було розділено одну давноіснуючу секцію на дві. Ніхто тут не обурювався.

В умовах поневолення рідних земель, фронтального наступу на саму субстанцію народу московськими більшевиками, і розсіяння українців по світі, така окрема наукова Секція історії України для посилення роботи в обороні українського «я» тоді, коли іде ворожий наступ таке «я» заперечити, конечно потрібна і тільки жалко, що вона аж тепер зарганізувалася. Але її постаніння майже в саме сторіччя НТШ може бути майже символічним. МИКОЛА ЧИРОВСЬКИЙ

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

ВЛАСНИК ТИСЯЧІ КОНЦТАБОРІВ

Ф. НОВАЛЬ

У другій половині травня побував у Бонні чотири дні перший секретар КПСС, а тим самим найголовніша особа у т.зв. колективному керівництві імперію. Він же й головна персона в політбюро. Головною метою відвідин було укладення господарсько-торговельної співпраці між обидвома державами. Назавжди ніби й нічого особливого — торгується усі. А це тим більше, що всі країни опанувала гонитва за вищим життєвим рівнем, за добробутом. Отож нормальні державні взаємини, відвідини керівників державою — усе в порядку... якби...

Перед II-ою світовою війною і під час неї світ засудив був морально Гітлера, його кліку і його режим — за нелюдськість, негуманість, державний терор і державний бандитизм за тиранію і звірства. За моральним засудженням пішли й речеві наслідки — політичний, моральний і господарський бойкот, страйк, або й холода поведінка у взаєминах, що насторожувало всіх, відвертало симпатії від тиранії і її режиму, викликало до них обурення, заневагу, погорду й огиду.

Не стало гітлерівської бандитської шайки. Людство морально відіхнуло, гадаючи, що злочини супроти гуманності вже в основному ліквідований і не повернуться. А тим часом на сході Європи давно розпростертися був велетенський удав, що пожирає у своїй ненажерливості мільйони й мільйони людей. Та на нього ніхто на Заході уваги не звертає. Коли ж помер Гітлерів двійник, упір Сталін, гадали — ті, які дещо зачували про його злочини, — що катування людей і м'ясорубка в ССР закінчилися, і держава вступила в новий, гуманний період свого існування.

І грубо помилилися... Концтабори, тобто млини смерті, перебрав Маленков, потім Хрущов, а згодом Брежнєв. В зasadі нічого в державі не змінилося. І не могло змінитися. Йдеться не про особу, а про систему, змінюються тільки її актори. Та й не тільки мова про систему — Піцзінін є психічним підґрунтям е московської психіки, московська коректність.

Брежнєва вітали в Зах. Німеччині з величими почестями, як голову великодержави, перед якою тримтає усі менші, як політичного розбійника на кону історії. Дійшло так далеко, що уряд випустив навіть золоту медалью з його портретом, медалью в його честь. Преса називала його «високим гостем», що пристойть тільки гідним особам, на сумлінні яких немає кривавих людських жертв, кривавих злочинів. А як походить «гість»? — Гідно, удаючи добрячого московського барака, а подекуди й дядька: цілавав галантно руку Брандтovі жінки, по-батьківському дякував дітям за квіти... І нікому не спало на думку тоді, що він осиротив тисячі молодих дітей, запроторивши батька або матір до тюрми чи концтабору. Один німецький часопис писав про «російського піжного ведмедя», і що за паранійних вихідляє та жестів видно пазурі.

Хто ж такий Брежнєв? Брежнєв став власником понад тисячі концтаборів. Який той фюрер був могутній, а він навіть не мав їх стільки. Та до старих добудовують іші нові, бо в'язні постійно більшає. Він же його кліка прирекли на національну смерть усім поневолені народи імперії божевільною ідеєю злиття націй. Вони винувати за російське обличчя України і П столиці, за русифікацію навіть дошкільнят, за страшне національне поневолення.

І попри все це Німеччина приймала його як гідного. Це тим більше парадоксальне, що на німецькому народі лежить великий моральний обов'язок засуджувати всяку тиранію і державний бандитизм. Це обов'язок стосується великою мірою

до поневолених народів ССР, яким гітлерівська Німеччина спричинила стільки лиха. А яка ж роль канцлера? Він поборював бандита Гітлера і його режим — послідовність вимагала б поборювати і друге велике зло, але він цього не робить.

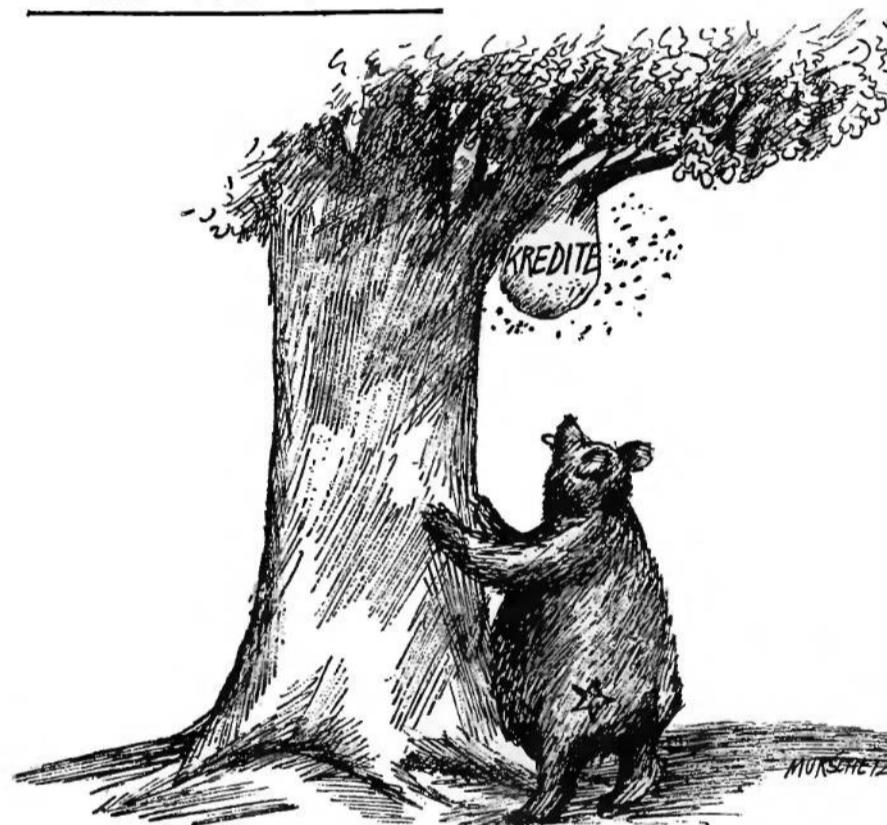
Стрівді сумно й досадно, коли затрагаються між людською гідністю й лицемірством, між добром і злом, між святим й огідним. Незаже ж такий клич доби? — НІ. Це гільки керівники деяких держав ідути шляхом політичної повії. Дух доби цілком інший — засуджування злочинів, де б вони не були. Назівте Брандтovі політичні однодумці (головно молодь) так поступають, реагуючи на дрібні злочини, — але не в ССР. Канцлер гадає, що він дуже моряк, поступовий, бо він «соціаліст» і веде свою державу вільно. Той його соціалізм так же скомпромітувався, як і націонал-соціалізм. Отож Бранд — реакціонер, бож він подружив із тими, яких грієв від прилюдно засудити.

Яка ж роль господарської співпраці? Скріплювачка імперії економічно, будівництво у її фабрик — це ніж у спису і поневолених народів, і жертва режиму. Західна Німеччина повинна поставити на ноги дряхлого велетня, оздоровити його жеbrачу господарку, щоб була спроможний поновити ярмо, що розлітається. Отже, де Каїнова робота. Допомагають поневолівачеві, що його прокляли і зненавиділи десятки й сотні мільйонів поневолених народів. Оце моральна й матеріальна заплата українському й білоруському народам за гітлерівську руйну під час війни, за концтабори, за ширнення над мільйонами невільників у Райху.

Українці повинні пам'ятати одне: сьогодні розколюється націє — на одній частині стоять злочинці і їхні по-плантаци, на другій — ті, що боруться за правду й за гуманість. Ми є не тільки проти зла й за українську правду, ми стали ясіями нової історичної ідеї — нового гуманізму: в державному, політичному, міжнародному й релігійному житті. І нехай комусь віддається, що ми пориваємося з мотижкою на сонце, не сказімось, бо гуманізм ідеї перемагають. Час прашое для нас. І никто не визволить поневолені народи, якщо зони не визволять себе самі. Поведінка Брандта нагадує римських сенаторів, які приглядали в колії, як лиси свірі роздирали християн. Вони ще могли брати Нерона. Але цей Нерон сидить не в Бонні, і це тим сумніше.

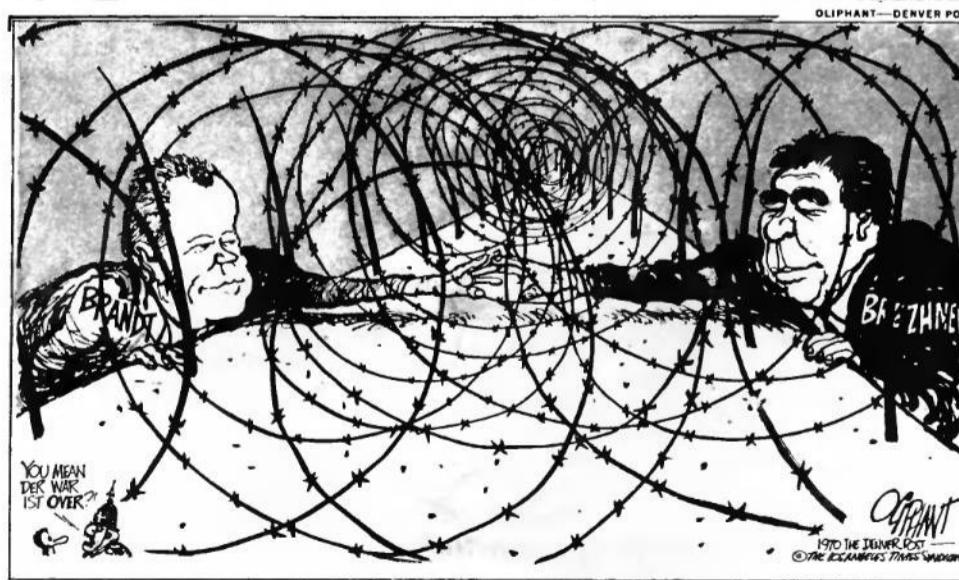

DIE ZEIT — Nr. 23 — 8. Juni 1973

Deutscher Honig

BONNER KULISSE — BONNER KULISSE — BONNER KULISSE

DIPLOMACY

A Heady Blend: B. and B. in Bonn

It is impossible to spoil porridge by adding too much butter.

It is best to forge iron while it is still hot.

TIME, MAY 21, 1973

РІК ХІІ. "ЕКРАН" Ч. 69-70, ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973.

U.N.'s Bureaucracy Is Hobbled By Uncertain Skills and Loyalty

This is the last in a series of articles in which the chief of the United Nations bureau of The New York Times examines the status of the world organization and some of the problems that have limited its effectiveness.

By ROBERT ALDEN
Special to The New York Times

UNITED NATIONS, N. Y., Sept. 11—The Secretariat of the United Nations and its subsidiary agencies is a burgeoning bureaucracy of global proportions. Its 12,000 employees around the world speak varied languages and possess a far from consistent degree of skills.

Similarly there is wide disparity in their dedication to their jobs and in their loyalty to the ideal of the United Nations. Such an international administrative organization has so many endemic weaknesses and inefficiencies that it continuously provides an inviting and vulnerable target for critics.

Key positions are filled not always on merit but usually by nomination of a government, each of which, on the basis of its importance in the world pecking order, is entitled to supply people for particular posts.

Dumping Ground or Nest

Some countries nominate their candidates with care. Others use the United Nations as a dumping ground for people they do not want in their own foreign service or as a comfortably feathered nest for a favored son who wants to live in Geneva, Paris or New York.

Through the years idealistic international civil servants who came to the United Nations because they had a heartfelt dedication found themselves working under politically appointed officials of inconsistent quality.

Compounding the problem, the head of the organization is the Secretary General, a man whose principal concerns of necessity lie in international politics and who has little time to act as an administrator of the Secretariat.

There is an almost unanimous opinion here that consequently U Thant, during his 10 years as Secretary General, all but ignored his administrative responsibilities. As a result, in the words of one key official in the Secretariat: "The organization has lost its backbone; it is like a floating organism and I find the situation all but hopeless."

The 'Indian Mafia'

During those 10 years, experienced hands here report that cliques formed and dominated one section or another. India placed many of her people in key places and they became dominant during one period in which they were known as the 'Indian Mafia.' Other parts of the organization were dominated by French-speaking groups and in one case a homosexual clique became influential.

Whenever there was criticism, there was a ready defense—any organization required to have an international character and using a multiplicity of languages and work habits necessarily had a built-in inefficiency. The excuse has a certain validity in that those who have studied similar international organizations calculate them to be 20 to 25 per cent less efficient than a national organiza-

The New York Times
U Thant, as Secretary General, was said by many U.N. observers to have ignored most of his administrative responsibilities.

tion. But the pertinent question is to what degree the organization is even less efficient than that level.

In terms of the absolute idealism and dedication that it is called for in its concept, the goal of the perfect Secretariat are all but impossible. These goals of the perfect Secretariat by Raymond B. Fosdick, one of the initial founders of the League of Nations.

"The Secretariat is the eyes and ears of the League—the branch that never adjourns and that is always in session," he said. "Its attitude is, and of necessity must be, wholly impersonal.

"Its members must be divorced from their allegiance to their respective governments. They serve only the League. The Secretariat will be successful only if its commands the services of the ablest minds available, regardless of nationality."

The New York Times
Kurt Waldheim, Secretary General of the United Nations
THE NEW YORK TIMES, WEDNESDAY, SEPTEMBER 12, 1973

Many Were Dedicated

In its early years on tides of idealism that followed the end of World War II, many dedicated people came to work for the United Nations. But at the same time, under a quota system that allowed governments to nominate people for employment, people with mixed qualifications presented their credentials and were given posts. Samuel De Palma, a former United States Assistant Secretary of State for International Organization Affairs and a man highly regarded here, said: "In all frankness—and just about everybody will acknowledge this now—many governments were just rotten about providing people to build the Secretariat. They leaned on the U.N. to take in certain people and there were a lot of lunkheads with no qualifications among them.

"Some of the countries made scarcely any bones about the fact that they were using the U.N. as a training ground for some of their people. Let them make their mistakes at the United Nations," was their attitude.

As an illustration of the placement of certain people in the United Nations simply because of their nationality, Shirley Hazard in her book "Defeat of an Ideal," which deals mainly with the shortcoming of the Secretariat, quotes a prevailing United Nations witticism:

"What do you do at the U.N.?"

"I'm a Saudi Arabian."

In addition there are certain countries—and the Soviet Union is prominent among them—who do not recognize the concept of an international civil servant whose first loyalty is to an international organization. Soviet citizens serve at the United Nations not in lifetime careers but only for limited terms. Their first allegiance is not to the United Nations but to their own country, a far cry from the idealism expressed by Mr. Fosdick.

Robert Rhodes James, director of the Institute for the Study of International Organization at the University of Sussex in Britain and now in the executive office of the Secretary General, sees a hopeful sign in that governments appear to be learning that "for selfish as well as altruistic reasons, it is very much in their interest to nominate qualified and competent officials to the Secretariat.

"In the long run," he said, "an inefficient, second-rate Secretariat will be grievously to

the disadvantage of the national interests of the members of the United Nations."

Secretary General Waldheim is well aware of the problems that a weak supporting organization poses for him. Although he has not been able to institute any broad reform because of the political realities under which he must operate, there is a feeling that, at least on the level of men who immediately surround him, a team of superior talent has been assembled.

Yet below this level, nagging problems persist.

The dedicated civil servant who came to the United Nations in the postwar period when the United Nations appeared to offer hope for a new and more satisfactory world order is now, after a quarter of a century of service, approaching or has reached the age of retirement. There are few, if any, such dedicated and talented international idealists coming to the United Nations to replace these so-called "Last of the Mohicans of Lake Success." In fact only 6 per cent of the important professional staff here is under the age of 30.

Calls for Big Changes

Maurice F. Strong, the Canadian who is executive director of the United Nations Environment Program, believes that the problems with the Secretariat can only be remedied by fundamental changes. "I have come to the conclusion that the only practical way to revitalize the organization is through a major consolidation and regrouping," Mr. Strong said in the course of a controversial speech. "This must be no mere cosmetic surgery. It would require some drastic staff reduction—up to 50 per cent in some areas."

Remedies such as the one proposed by Mr. Strong come more easily in speeches or interviews than they do when efforts are made to carry them out. The nations are jealous of their rights and the control is vested in them. It might be all right, in a nation's view, to cut the Secretariat in half if none of the jobs held by its nationals are eliminated. It might be all right to have a competition for United Nations internes, but a nation might still expect to have a quota of winners.

That an improvement in the quality of the Secretariat is sorely needed, nations will easily agree. But there is not even the beginning of an agreement on how to do it.

Ukrainian Patriots in Russian Concentration Camps

Yuriy Shukhevych

Valenty Moroz

Der Generalsekretär reist
Tоварищ "миротворец" Брежнев подороже

LENIN'S "HUMANISM"

SOVIET LIFE

На тлі частини хору ім. св. Варвари у Відні посередині першого ряду зліва стоять: проф. Андрій Гнатишин — диригент хору, інж. Рудольф Гойзер — віцепрем'єр Австрії, мігр. Юліян Костюк — голова КРУОА і о. д-р Олександер Дзерович.

■ ВІДЕНЬ

(о) — Заходом Координаційної Ради Українських Організацій Австрії (КРУОА) відбувся в суботу 5 травня ц. р. у великій залі віденської консерваторії концерт на пошанування пам'яті Тараса Шевченка. Участь у концерт поруч українців брали також численні австрійські громадяни.

Хор церкви св. Варвари під диригуванням проф. Андрія Гнатишина виконав «Заповіт»; при повторенні другої частини Борис Ямінський рецитував «Заповіт» німецькою мовою в перекладі Остапа Грицая. Вступне слово німецькою мовою виголосив президент КРУОА мігр. Юліян Костюк. Далі хор співав дві пісні на слова Т. Шевченка (у програмі хор і солісти виконували пісні різних композиторів і композиції, а чи в обрібці проф. А. Гнатишина). Глибокодумний реферат українською мовою прочитав д-р Ігор Тарко. Ізнову хор співав дві пісні, а як солісти Любка Гнатишин і Борис Ямінський.

Слово про Т. Шевченка німецькою мовою виголосив Б. Ямінський. А тоді солістка Сільвія Отмар-Штайн виконала три пісні; фортепіановий супровід Варвара Норлянд (з Америки).

● До довголітньої традиції належить участь делегації української церкви Св. Варвари у процесії Катедр. Храму Св. Стефана, в день Свята Євхаристії. Цього року, делегацію очолив о. д-р Дзерович з церк. радниками І. Циганюком і В. Рогацьким, членом Братства А. Здреником та вівт. дружинником П. Мудрецьким.

● Від 24.6. до 4.7. відбувся Світовий Конгрес Світової Ради Жінок,

П'ятниця у Віденському замку „Пальфі” — з ліва на право — п-и Христина Понграп-Циганюк, п-на Аніта Рогацька, Борис Ямінський, п-і Марія Душник, п-і Ельфріде Карль (державна секретарка з урядом австрійського прем'єра д-ра Крайского), п-і Олена Гнатишин, п-і Пеласія Івасюк, п-і Шенер з Відня. — Функції українських пам'яті описані в „Пресовій інформації”.

Вінніпег

У Вінніпегу в Інституті Пропаганди, при вул. 777 Причард відбулася в дніх від 30 січня — 4 лютого ц.р.

ВИСТАВКА КНИЖКОК, ПАМ'ЯТОК ДЕРЖАВНОСТИ, ГРОШЕЙ, МАРОК І ЗРАЗКІВ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Ілюстрований монтаж цієї виставки подамо в черговому числі "Екрану". В склад Комітету виставки входили слідуючі особи що їх бачимо на фото: в першому ряді зліва на право — І. п-а М. Дяків, 2-га і 6-та сестри Нарожняк, З. Боднарчук, 4. Журавська і 5. Лега. В другому ряді зліва на право — Я. Романяк, Ф. Іванус, М. Баняк, п-ні О. Мендела, ред. А. Курдилик, Д. Мельник, Т. Нарожняк.

У другій частині програми — хорої пісні різноманітного характеру, що подобаються ще зокрема австрійській публіці. Закінчилася ця частина, хор уже на сцені, для всіх велика несподіванка: на концерт прийшов віцепрем'єр Австрійської Республіки і міністр інж. Рудольф Гойзер. Його привітав мігр. Ю. Костюк. Хор виконав шість пісень, а з хором солісти: С. Отмар-Штайн, Л. Гнатишин, Б. Ямінський і д-р І. Тарко. Як хор виконував різні пісні в кінцевій частині концерту, солістами були: Б. Ямінський і Любомир Мудрецький. На закінчення Шевченкові «Думи мої». Хорові, диригентові і солістам присутні дякували тривалими оплесками.

Міністрові на прощання хор співав «многая літа» і подячне слово від Ю. Костюка.

Згадуючи про цей концерт, треба висловити теплу подяку диригентові і композиторові проф. А. Гнатишину за його жертвенну працю з хором, а також Б. Ямінському, організаторові концерту, який також пояснював пісні австрійській публіці.

На фото (зліва): мігр. Юліян Костюк, віцепрем'єр і міністр інж. Рудольф Гойзер, Борис Ямінський і проф. Андрій Гнатишин.

на який прибули делегації із 68 країн, Між ними — Голова СФУ ЖО, пані С. Савчук (Торонто). П-ні Олена Гнатишин з Канади була обрана віце-президенткою ІРЖ.

1. липня відбулася зустріч делегаток із українками Відня та представниками українських організацій Австрії, під проводом През. КРУОА, мігр. Ю. Костюка. Пані — О. Гнатишин, Л. Івасюк та М. Душник розповідали про працю жіночих ор-

ганізацій та наради Конгресу ІРЖ.

● Появилися дві нові платівки бас-квартету «Тарас Бульба» у Відні, накладом українського відділу Ватиканського Радіо.

Великим бажанням квартету (Б. Ямінський, Г. Штайнгаєн, Г. Савка І. Тарко) було — добитися випуску платівок. Це бажання здійснено завдяки заходам о. д-ра С. Мудрого ЧСВВ. Перед Різдвом м. р. появилася мала платівка з чоти-

рьома колядками, а тепер велика платівка з 12 народніми піснями і друга з 11 релігійними співами. Приготовив квартет і опрацював пісні — проф. А. Гнатишин.

● 8. липня, о. д-р Дзерович відправив Панахиду за спокій душі Ісповідника віри, Владимира Василя Величковського ЧНІ.

● В поточному в-ві «Дерр» друкується новий співаник укладу проф. А. Гнатишина. Пісні уложені на 2.

українська кераміка

і 3. голоси з фортепіано і призначенні в першу чергу для молодечих хорів, що можуть з нього скласти програми на всі релігійні й національні імпрези протягом року.

● Виділ Братства Св. Варвари рішив 1971 р. видавати «Пресову Інформацію» для ознайомлення української спільноти з життям української громади в Австрії. «П.І.»

Фото: Валтер Ганіш, Віденсь

Новообраний посадник Відня – Леопольд Грац мав зустріч з українцями. Кореспондент "Вільного Слова" і член відомого бас-квартету "Тарас Бульба" – Борис Ямінський передав посадникові столиці Австрії найновішу платівку цього ансамблю. Йому асистували віденські українки – Христина Понграц-Циганюк і Аніта Рогацька. Леопольд Грац, 42-річний наймолодший посадник в історії Відня, при цій нагоді приобігав позмістити українську церкву св. Варвари у каталог культурних пам'ятників Відня та прикрасити її табличею і прапорами. – Рівно ж посадник Відня передав через нашого кореспондента свій привіт для читачів "Вільного Слова". Повіща світлина з'явилась також у віденському журналі "Ді Фрау" – "Жінка".

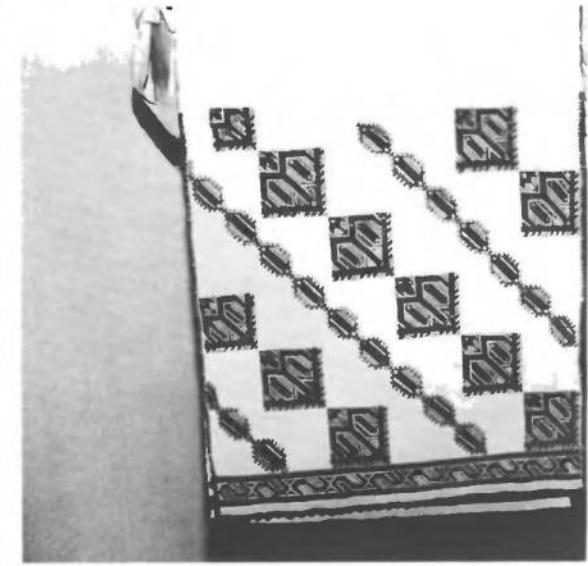
Княгиня Прем Пурашатра з Тайландії-Сіаму захоплена українським народним строєм. — Зліва на право: — п-і Христина Понграц-Циганюк (українка з Відня), княгиня Пурашатра, п-на Аніта Рогацька (українка з Відня).

увійшла вже в евиденцію української преси («Бібліографічний по- казник укр. преси поза межами України». Річник V/VI за 1970-71 рр. Видання Українського Музею-Архіву в Клівленді).

За цей успіх, Ю. Плещкевич – Голова Братства, висловив призначення і подяку редакторові «П.І.», Б. Ямінському.

Б.Я.

В часі від 25. червня до 4. липня 1973 у Відні відбувся світовий конгрес ІРЖ – Прийняття в міністерстві здоров'я Австрії – зліва на право: д-р Долячагі з Ірану (нова президентка ІРЖ), д-р Леодольтер (австрійська міністерка), п-і Шуллер-Мек Гікі з ЗСА (уступаюча президентка ІРЖ), п-і Гнатишін, українка з Канади (нова віцепрезидентка ІРЖ), п-на Аніта Рогацька з Відня (українка), п-і Комель з Ізраїлю

українська вишивка і українська кераміка

CHARLES HUGGINS, M.D.

Prof. Charles Huggins, M.D., well-known scientist and director of the Department of Cancer Research at the University of Chicago, who was awarded a Nobel Prize in 1966; Prof. E. V. Jensen, close associate of Prof. Huggins, who has taken over his post since the latter part of 1969,

HUGGINS, CHARLES B. Professor of Surgery; born Halifax, Canada, Sept. 22, 1901; son of Charles Edward and Bessie (Spencer) Huggins; citizen of U.S.A. by naturalization, 1933.

B.A. Acadia University, 1920; D.Sc., 1946; M.D., Harvard, 1924; M.Sc., Yale, 1947; D.Sc., Washington University, St. Louis, 1950; Leeds University, 1953; Turin University, 1957; Trinity College, 1965, Wales, 1967; University of California, Berkeley, 1968; University of Michigan, Ann Arbor, 1968; I.I.D., University of Aberdeen, 1966; York University, Toronto, 1968; D.P.S., George Washington University, Washington, D.C., 1967; Sigillum Magnum, Bologna University, 1964; Honorary Professor, Madrid University, 1956.

Married to Margaret Wellman, July 29, 1927; children - Charles Edward, Emily Huggins Fine.

Intern in surgery, University of Michigan, 1924-26; Instructor in surgery, University of Michigan, 1926-27; with University of Chicago since 1927; Instructor in surgery, 1927-29; Assistant Professor, 1929-33; Associate Professor, 1933-36; Professor of Surgery since 1936; Director of The Ben May Laboratory for Cancer Research since 1951-1969; William B. Ogden Distinguished Service Professor, 1962.

Gold Medals, American Medical Association for Scientific Exhibits, 1936 and 1940; Katherine Berkman Judd Award for Cancer Research, Memorial Hospital, 1942; Charles L. Mayer Award, National Academy of Sciences, 1944; Gold Medal (Prix Fenwick) of the Societe internationale d'Urologie, 1947; Francis Amory Prize, American Academy of Arts and Sciences, 1948; American Urology Association Award for research on male genital tract, 1948; Meyer Bodansky Lecture, University of Texas, 1952; Ramon Guiteras Lecture, American Urology Association, 1952; Judd Lecture, University of Minnesota, 1953; Bertner Lecture, M.D. Anderson Hospital, Houston, Texas, 1953; Research Award, American Pharmaceutical Manufacturers Association, 1953; Wolbach Memorial Lecture, Harvard University, 1955; Gold Medal, American Association of Genito-Urinary Surgeons, 1955; Borden Award and Gold Medal, Association of American Medical Colleges, 1955; The Order "Pour le Mérite" by the German Federal Republic, 1958; Comfort Crookshank Prize for Cancer Research, Middlesex Hospital Medical School, 1958; Charles Mickle Fellowship, University of Toronto, 1958; Cameron Prize in Practical Therapeutics, University of Edinburgh, 1958; City of Hope Award, 1958; MacEwen Memorial Lecture, University of Glasgow, 1958; Centennial Lecture, Gesellschaft deutscher Naturforscher u. Aerzte, Wiesbaden, 1958; Marnoch Lecture, University of Aberdeen, 1959; Orden "El Sol del Peru", Class Grand Officer, 1961; Walker Prize for 1955-60 awarded by Royal College of Surgeons of England, 1961; Oscar B. Hunter Award, American Therapeutic Society, 1962; First Ferdinand Valentine Award, Section on Urology, New York

UC's Elwood Jensen Gets International Science Award

Elwood V. Jensen, University of Chicago hormone and cancer specialist, received the International Madonnina Prize for Science in Milan, Italy, February 27.

The award is for Jensen's research on the mechanism of steroid hormone action. The research, on so-called estrogen receptors discovered by Jensen in 1958, is the basis for a test used to predict the success of adrenal surgery in cases of advanced breast cancer in post-menopausal women. The test is now in use at the University's Hospitals and Clinics, other United States medical centers, and at seven medical centers in Europe.

In about one out of five such cases, the breast cancer can be cured by removal of the adrenal glands, which secrete hormones the cancer requires in order for it to grow. These hormone-dependent breast cancers can be recognized by Jensen's test, thus sparing four out of five patients a major surgical operation that cannot help them.

Jensen is Professor and Director of the Ben May Laboratory for Cancer Research, Professor in the Department of Physiology, and Director of the Biomedical Center for Population Research in the University's Division of the Biological Sciences and The

THE UNIVERSITY OF CHICAGO CANCER RESEARCH

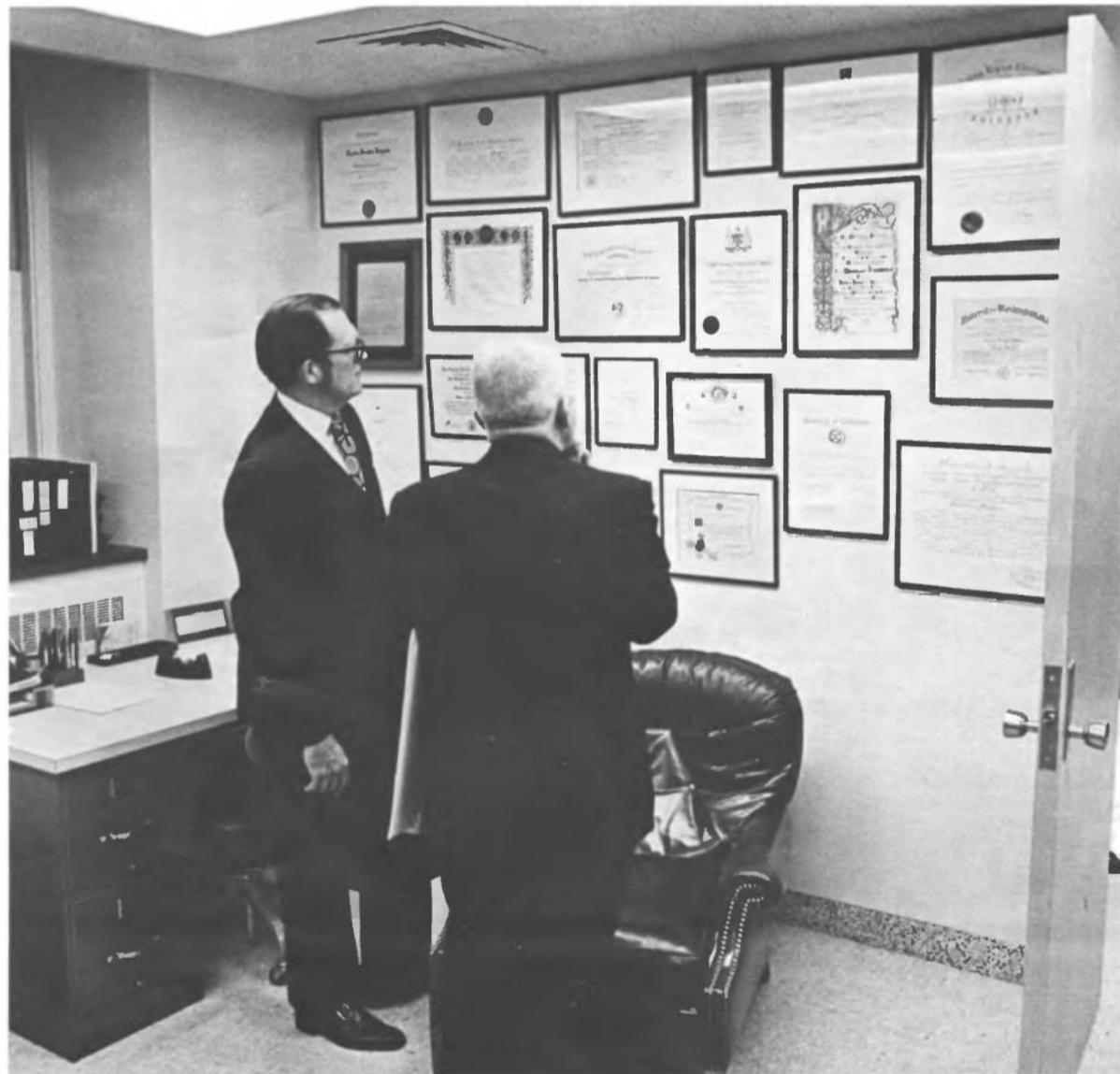

Elwood V. Jensen

Pritzker School of Medicine.

Jensen went to Milan to receive the Prize. He received word of the award from the Fondazione Carlo Erba, a medical and biological organization in Milan.

Previous winners in the science category have included two Nobel Laureates, Ulf von Euler and Earl W. Sutherland, and a Swedish prostaglandin expert, Sune Bergström.

David Smith and Adam Antonovych view the honorary diplomas of Dr. Charles Huggins in his office.

Academy of Medicine, 1962; Albert Lasker Award for Clinical Research, 1963; Moynihan Lecture, Royal College of Surgeons, London, 1963; Gold Medal of the Rudolf Virchow Medical Society, 1964; Marke Lecture, 1965; Passano Foundation Award, 1965; Ramon Guiteras Medal and Award, American Urological Association, 1966; Gold Medal in Therapeutics, The Worshipful Society of Apothecaries of London, 1966; Gairdner Award, Toronto, Canada, 1966; Nobel Prize for Physiology and Medicine, 1966; Chicago Medical Society Award, 1967; Centennial Medal, Acadia University, 1967; Hamilton Award, Illinois State Medical Society, 1967; Bigelow Medal from Boston Surgical Society, 1967; Sesquicentennial Award, University of Michigan, 1967; Lincoln Academy Medal, State of Illinois, 1967; Silver Medal, St. Louis University, 1968; Gold-Headed Cane, University of California, San Francisco, 1969. Mellon Lecture, University of Pittsburgh, 1970; Sheen Award, American Medical Association, 1970. K. G. Munsif Memorial Lecture, Seth G. S. Medical College and K. E. M. Hospital, Bombay; Col. Amir Chand Oration, University of Delhi; Distinguished Service Award from American Society of Abdominal Surgeons, 1972; Leonard Rountree Lecture, University of Miami, 1972; Aesculapian Society Lecture, Queen's University, 1972. Member: Royal Society of Medicine (hon.) London, 1956; F.R.C.S. Edinburgh (hon.) 1958; F.R.C.S. Eng-

land (hon.) 1959; F.A.C.S. (hon.) 1963; Canadian Medical Association (hon.) 1967; Alpha Omega Alpha, 1942; National Academy of Sciences, 1949; American Philosophical Society, 1962; Honorary Member of American Association for Cancer Research, 1967; The Institute of Medicine of Chicago, Honorary Fellowship, 1968.

1971: A research laboratory was established: Laboratorio di Ricerca Cancerologica "Charles Huggins", Genzano di Roma, Italy. Chancellor, Acadia University, 1972.

Nobel prize winners pose in Stockholm Concert hall before awards ceremony. They are (from left): Charles B. Huggins, Chicago, medicine, France, physics; Alfred Kastler, Robert S. Mulliken, Chicago, chemistry; Peyton Rous, New York City, medicine; Nelly Sachs, Sweden, literature, and Samuel J. Agnon, Israel, literature.

Premier Tanaka

Two Chicagoans are among those honored at the Nobel Prize ceremony in Stockholm. King Gustav VI Adolf of Sweden presents the award in medicine to Dr. Charles B. Huggins of University of Chicago.

ЧИ ВИ ВЖЕ є ПЕРЕДПЛАТНИКОМ „ЕКРАНУ”

Чікагський Університет належить до ряду кращих університетів у світі. Він у постійному рості так під оглядом навчальним, як і під фінансовим. Спираючись на приватні дотації, цей університет спромігся втримати незалежність та завдяки вмілому підходові адміністраційного й академічного апарату запевнив поступовість та оригінальність у всіх департаментах, чим з черги вибився на чільне місце у світі. У цьому університеті людина вперше розбилася атом, відкриваючи двері в нову епоху людства — доби атомової енергії.

Сьогодні присвячуємо цих кількох слів одному відділові в шпитальному комплексі клінік при Чікагському університеті — лабораторії, Бен Мей, для дослідів над пістряком.

Д-р Гаггінс став членом медичного факультету при Чікагському Університеті від часу його заснування в 1927 р. У своїх дослідах він в короткому часі висувається на переднє місце в університеті, в державі, в світі. Працюючи на ділянці, де пацієнти з'являються в пізньому віці, не міг не запримітити значної кількості випадків пістряка. Спізчутливий до людських страждань, усвідомлюючи складність проблеми, віддається повністю студіям рака. Починаючи з основних студій окремих органів, ставить тезу про гормональну залежність деяких видів цієї недуги, пропонує нову терапію. В короткому часі пацієнти, що втратили уже надію на все, повертаються до нормального життя. Подивуйтесь були його висліди в дослідженнях статевих органів.

King Gustaf Adolf: 'Duty above all'

Д-р Чарлс Гаггінс і д-р Е. Дженсен були почесними гостями при роздачі дипломів матуристам 1970 р. в школі українознавства Т-ва Учительської Громади в Чікаго та були нагороджені мазепинськими медалями які припиняв їм д-р А. Антонович.

U. of C. in line for a \$1-million gift from Japan

The University of Chicago is one of 10 U.S. universities that will each receive a gift of \$1 million from the Japanese government.

The gifts were announced Tuesday in Tokyo by the foreign ministry of Japan, following a visit to the United States by Prime Minister Kakuei Tanaka last week. He visited Chicago Friday.

Other recipients are the universities of California at Berkeley, Columbia, Harvard,

Hawaii, Michigan, Princeton, Stanford, Yale, and the University of Washington at Seattle.

Shinsuke Hori, director general of cultural affairs in the foreign ministry, said the gifts were intended to help the schools enlarge their programs of Japanese studies and American understanding of Japan. The schools were selected on the basis of tradition, past achievements and present scope of Japanese studies, he said.

Presentation of La Madonnina Prize for Science to Prof. Jensen by Prof. Carlo Sirtori in Milano, Italy on February 27, 1973.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Університет Чікаго повідомляє українських студентів та українську громаду Чікаго й околиці, що цього академічного року, який починається 1-го жовтня, в програмі факультету славістики буде подано два курси української мови: початковий і для заавансованих.

Крім студентів Чікагського університету, ці курси можуть брати на повні кредити також студенти інших коледжів та університетів, якщо вони закінчили 2 роки студій в даному університеті.

Запікавлені в українських курсах студенти повинні внести аліквоту до „Юніверсітет оф Чікаго“, які також дістали дозвіл від декана свого коледжу чи університету.

За дальнішими інформаціями треба звертатись до:

Slavic Department
The University of Chicago
1130 E. 59-th Str.
Chicago, Ill. 60637
Телефон: 753 - 4328

ПАМ'ЯТІ БЛ. П. ОМЕЛЯНА ЦІСИКА

Бл. п. Омелян Цісик

З волі Всешишного на 83 році життя, після довгої і тяжкої недуги, відійшов у вічність 7 червня 1970 р. в Нью Бронсвіку, Н. Дж., бл. п. дир. Омелян Цісик. Бувши професор гімназій в Кіцмані на Буковині, Коломиї, Ніску, Стрию, як також управитель учительських семінарів в Стрию та Криниці.

Покійний народився 18 березня 1887 року в Ключеві Малім, коломийського повіту. Його батько, о. Константин Цісик і мама Іоанна з Левицьких подбали про його освіту. Гімназію й університет покійний закінчив в Чернівцях і там, на Буковині, в Кіцмані в 1910 році почав свою педагогічну працю, де перебував до вибуху війни. Після війни в 1919 році учив в Коломії в гімназії і учительській семінарії і завідував хлоп'ячою бурсою. 1923 р. „для добра служби“ був польською владою переднегений до Ніска на Мазурах. Від 1925 року покійний вчив у гімназії в Стриї, а згодом став управителем тамошньої учительської семінарії Рідної Школи. Від 1940 року управляв учительською семінарією в Криниці, а від 1945 р. гімназію і всіми школами в таборі утікачів на Фраймані в Мюнхені. В 1951 емігрував до Америки. Тут вчив в парафіяльній школі українознавства Нью Бронсвіку аж до захворяння. Похоронено Покійного 13 червня 1970 року на цвинтарі св. Петра в Нью Бронсвіку.

Покійний був не тільки педагогом, але і громадсько-супільним діячем. Був він душою всіх українських організацій, та коли бачив, які недотягнення, ставався помогти. Пригадую, коли то я перший раз запізнався з покійним дир. Омеляном Цісиком в 1930 році в „Маслосоюзі“ в Стрию, де я був курсантом молочарського курсу. Пригадую, як прийшов Покійний, запізнавшись з нами курсантами, і оглянув малі ще тоді приміщення

Учительський Збір української гімназії „переміщених“ осіб (ДП) в Мінхені - Фрайман, у шкільному році 1948-49. Сидять (зліва): мистець-маляр Ю. Будманюк, В. Даничишин, д-р М. Терлецький, ліректор О. Цісик, М. Губчак, д-р М. Соневичський, М. Тофан. Стоять: М. Пасіка, О. Ширба (секретар), Д. Стукла, О. Залєс'кий, Е. Журавський, К. Іваницький, І. Манастирський, М. Михайленко, А. Антонович і К Яセルський.

Пожнив'я СУБ-у 1972 р.

Централья СУБ-у в Лондоні видала звіт зі своєї діяльності за 1972 р. На 87-ох сторінках поданий огляд різних діяльників. На день 31 грудня 1972 р. мав СУБ 17.616 членів. Установа займається різними справами: супільною опікою, виїздом до інших країн, видає газету «Українська Думка» та журнал «Де Юкрейнен Рів'ю», а також для дітей «Юні друзі», культурно-освітньою діяльністю, зовнішньо-інформативною, шкільництвом.

Шкіл українознавства було в 1972 р. — 41. Вони мали 1.832 учнів, а навчало 199 учителів. Школи охопили 41 місцевість. При СУБ-і організовано бібліотеку й музей ім. Т. Шевченка. Обговорюється питання відкриття гімназії. Він же утримує оселю емеритів, був у тому ж році власником двох осель, 55 домів і 21 залі в 43 місцевостях. Майже в кожному осідку Відділу СУБ-у, а є їх 69, є Український товарищеський клуб. Кількість членів доходить до 10.000.

Діють при СУБ-і різні комісії: Педагогічно-освітня, Фонду укра-

їнської дитини, Кодус-у, Справ. студентських гуртожитків, Української гімназії, Осели СУБ-у. СУБ заснований 1948 р. і за той період він провів велику суспільно-громадську діяльність, згуртовуючи українців, здобуваючи признання навіть урядових чинників. Саме ця згуртованість і пов'язана з нею праця довели до того, що британська преса інформує своїх читачів про життя українців на цій території та про боротьбу українського народу на рідних землях.

Брошура подає інформацію про діяльність відділів СУБ-у. Смертних випадків у 1972 р. було 117. За цей рік членських вкладок вплинуло 7.175 ф. Крім цього існують різні фонди: мистецьких груп, інвалідів, дитини, студентський та-

що. СУБ утримує 2 танцювальні ан самблі: «Гомін» та «Орлик», які ширять українську національну культуру та здобувають нашому народові славу. Установа має й книгарню та видавництво.

Ф. К.

Провід Осередка Сума ім. М. Павлушки в Чікаго-північ зорганізував перед кількома роками у власному приміщенні постійний садок, що його веде з повним успіхом фахова садівничка п. Стефа Галамай. Провід Осередка пильно дбає про виховання доросту. Ним дбайливо опікується окремо зорганізований Батьківський Комітет.

РКХ. "ЕКРАН" Ч. 69-70, ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973.

для викладів та запропонував уживати викладову зали жіночої семінарії як теоретичні виклади з молочарства. Це нас, тодішніх курсантів дуже втішило, що є ще такі люди з батьківським серцем, які дбають за кращі умовини молоді. По курсі ми роз'їхались, але кожний з нас пригадував собі його добре серце і заожоту до науки й праці для добра народу.

Минуло багато років, знову життєва судьба так покерувала, що мені вдруге довелося зустрінутись з покійним дир. Цісиком, але вже не на Рідних Землях, але на скитальщині в таборі Фрайман біля Мюнхену, зимою 1945/46 року. В таку прикуру зиму приїхав покійний з Австрії до згаданого табору та ще добре не влаштувавшись, почав організовувати гімназію. Покликаючи до співпраці в учителюванні таких осіб, як д-р проф. Терлецький, Осип Залеський, Микола Тофан, Адам Антонович, о. Святослав Кусій, і багато інших. Він говорив: „Даймо можливість молоді закінчити середню освіту, перервану воєнними подіями“. Покійний дав можливість багатьом молодим людям здобути середню освіту, защо тепер багато його учнів хильять голови перед масетатом його смерти. Покійний не тільки опікувався молоддю та гімназією, давав він також про громадське життя в таборі. Поза гімназією він посвячував багато часу таборовій кооперативі „Самопоміч“ і був головою її Налічної Ради. Коли ж почалось переселення, кооперація почала занепадати, Він, скликавши нараду, запропонував мені обійтися провід кооперативи, яку ми спільно ще повели більш року часу, аж до цілковитого розв'язання табору.

Покійний, переселившись до Америки, поновно включився в громадське життя в Нью Бронсвіку, організуючи українську католицьку церкву та суботні школи і курси українознавства. Покійний був людиною, що не вміла бездільно сидіти, а все мусіла щось корисного робити для української справи. Про благодородну працю на культурно-громадському відтинку бл. п. дир. Цісика, як на Рідних Землях, на скитальщині чи на американській землі можуть багато сказати його учні.

Кінчаючи цей спогад про цю благодородну людину, якою був покійний директор Цісик, нехай буде вільно мені від всіх, що знали його, попрощати такими словами: Прощай, Дорогий Невтомлений Земляче та опікуне молоді! Нехай американська земля заступить українську землю та стане легкою, пам'ять про Тебе залишиться надовго між нами.

Василь Мастикаш

Помер мігр. Зенон Зелений

prof. Зенон Зелений

Чергова велика втрата українців поза межами України! Відйшов у засвіти нестомний громадський працівник — виховник, учитель, воїн за душу молодої української людини — професор Зенон Зелений.

З такими іменами, як Кекілія Палій, як проф. д-р Євген Вертипорх, а останньо мігр. Зенон Зелений відійшли люди, яких ніхто не заступить. Відійшли люди великого знання, до світу, безупинної праці, а зокрема прекрасного характеру.

Проф. Зенон Зелений народився 2 вересня 1901 року в селі Дубляни біля Львова. В 1918 році підняв зброю в обороні рідного Львова, а потім у рядах Української Галицької Армії пройшов тернистий шлях українського воїнка до останнього дня боротьби і опору ворогам. Був членом УВО. Після війни вчителював на філії Української академічної гімназії у Львові. І вже тоді виявив свої організаційні здібності як член Т-ва вакаційних осель для української молоді на західніх землях України.

В часі другої світової війни виконував обов'язки керманича відділу для справ школи та молоді при Центральному Ко-

»ГОМІН УКРАЇНИ« мітеті у Львові, очолюваного проф. д-ром Володимиром Кубісевичем. Згодом він став членом Військової управи, що організувала I-шу дивізію Української Народної Армії. Цій своїй праці приовсятив книжку „Українське Юнацтво у вири другої світової війни“.

Опинившись на еміграції, в Канаді, проф. Зенон Зелений розгорнув організаційну працю на благо рідного школи та, яке, хоч існувало, не мало впірядкованої системи організаційного і виховного характеру.

Об'єднуючи вчителів-педагогів Канади, став їх головою і з цієї позиції разом з виховницею Кекілією Палій приготовив організаційний ґрунт для Координаційної Виховно-Освітньої Ради (КВОР) у Канаді, а згодом, напередодні постанови СКВУ, приготовив систему праці Світової Координаційно-Освітньої Ради (СКВОР), що створила вихований ідеал українця в діаспорі та виховну систему для школ української молоді у всіх країнах світу.

Знаючи ріло культури у збереженні українців в чужому оточенні, Покійний присвятив багато уваги, разом з Кекілією Палій, конференціям для справ культури, а потім методам виховання, психології, вивчення оточення і т. п. Очолював Комісію правопису української мови та Комітет для видання „Археології України“ Ярослава Пастернака.

Був людиною не лише великого формату, але виникової особистої культури і здібності об'єднувати людей, був обираєний очолювати КВОР у Канаді і СКВОР у часі її канадської каденції. За його заслуги у виховній діяльності був найменованій почесним членом Пласту в Канаді. Був членом Управи Канадського НТШ та інших українських організацій і установ.

Вічна пам'ять трудівникові і доброму синові українського народу.

Б. Стебельський

Д-р Віктор К. Сайкевич згинув трагічно в автомобільній катастрофі

Чикаго (М.Д.). — В неділю 7-го січня 1973 р. в сам День Різдва Христового за старим календарним стилем, тут згинув трагічно в автомобільній катастрофі відомий наш лікар-громадянин, св. п. д-р Віктор К. Сайкевич, довголітній член Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, бувши головою Відділу цього Т-ва в Іллінії, член Українського Народного Союзу, діяч Організації Українського Визвольного Фронту, активний учасник мирянського руху, з якого зродилася українська католицька парафія св. Володимира й Ольги, співосновником і меценатом якої Покійний був, склавши на будову нового храму та інші цілі цісі парафії 14,000 доларів.

Катастрофа трапилася о год. 6-ї ранку, як Покійний з дружиною і сином Іхали „гайвеєм“ до церкви на різдвяні відправи. Згідно з інформаціями місцевої американської преси, авто д-ра Сайкевича зударилось „чоловічо“ з іншим автомобілем, водій якого мав бути під впливом алкоголью та перехав на протилежну лінію дороги. Він також згинув на місці. Дружина і син св. п. д-ра Сайкевича важко покалічені і їх перевезено до одного з місцевих шпиталів. Вістка про трагічну смерть св. п. д-ра Сайкевича та важке покалічення його дружини і сина глибоко потрясли та вкрили жалобою всю громаду в ці святкові дні. Похорони Покійного були запо-

Учительський семінар у Брадфорді

Від 21 до 23 квітня 1973 відбувся триденний курс-семінар для українських учителів, що навчають у школах Українознавства у Великобританії. Курс відбувся в Брадфорді, в просторій залі Відділу СУБ.

Цей Курс, що доповнив або відсвіжив знання понад сотні українських учителів, влаштував Український Вільний Університет із Спілкою Українських Учителів і Виховників у Великій Британії під патронатом Шкільної Референтури Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних і Крайових Установ (КОУГЦУ). На Курсі викладало сім викладачів з Німеччини, Франції та Великобританії. Всі вони дали 25 викладів.

В суботу рано голова СУУВ п. Богдан Марченко відкрив Курс, а о. А. Кузьма провів молитву. Ректор УВУ проф. д-р В. Янів у своєму вступному слові сказав, що це вже третій такий курс, що його співорганізує УВУ. Перший, європейського засяту, відбувся літом 1969 р. в Мюнхені, другий того ж року від 25 до 28 грудня у Брадфорді на Великобрітанію.

Виклади тривали кожного дня від 9-ї до 6-ї год. з перервами. Організація курсу була чудова. Все було докладно розглянуто, обдумане і виконане без найменшого браку чи зміни. Виклади почав д-р А. Жуковський з Франції методикою викладання історії та географії, а при цьому дав оцінку та перегляд доступних карт та підручників тих двох предметів. Отець д-р А. Михальський викладав дещо

з нових ділянок філософії, а саме про людські переконання і як виховувати в молоді почуття відповідальності.

Ректор В. Янів виписав з дискусії цікаві теми й у формі панелю, ширші круги слухачів застосувалися над вдачею українців, над їхніми прикметами і хибами. Викладач подав твердження двох ідеологів — д-ра Дмитра Донцова і В. Липинського — з яких виходило — що до невдач у Визволювальних Змаганнях причинилися самі українці.

Референтка садочків при СУУВ Ніна Марченко викладала про виховання в родині, інспектор школ однієї з округ К. Роснєцький говорив про школи українознавства у Великій Британії, Б. Марченко — про методику викладів і психологію дитини, а Марія Бджола про проблеми двомовності в нашій молоді.

Щоб в неділю не переривати курсу, Служба Божа для курсантів відбулася в суботу вечором. Її відслужив о. А. Кузьма, присвячуячи свою проповідь учителям та їхній відповідальності у вихованні молодого покоління на чужині.

Брадфордський Відділ СУБ, голова якого також учител п. В. Крук, — подбав і про культурну розвагу для курсантів: драматичний гурток під режисурою п. Миколи Гринішака вивів комедію М. Старницького «За двома зайцями». Ректор УВУ подякував громаді і драматичному гурткові.

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ М. Джус.

Діти школи українознавства зі своєю учителькою в день "свята матері" в Брадфорді, Англія.

† Сл. п. д-р Віктор К. Сайкевич

РКХ. "ЕКРАН" Ч. 69-70,

ДОСЛІДЖЕННЯ ВАТИКАНУ

Місцевий щоденник «Лія Пресна» подав 9. II. ц.р., таку інформацію. Рим: Папа дав розпорядження прослідити зникнення 161 сторінки річника, календаря) Ватикану. Це стосується 1922 року. На цій сторінці фігурували іменування духовників України, що викликали офіційне визнання українського народу. Цю сторінку застулено інцидою, яка не має нічого спільного із загадним визнанням. Дотичний маневр зреалізовано в друкарні. Праедоподібно вмішані тут болтьєвіки і поляки.

(Українське Слово, Аргентина, 26.III.1972)

віджені на середу, 10-го січня, о год. 10:30 перед полуноччю з церкви парафії св. Володимира й Ольги на цвинтар св. Миколая. Колеги і друзі Покійного, замість квітів на могилу, започаткували в пам'ять Покійного збиркову акцію на будівельний фонд парафії св. Володимира й Ольги, до Комітету якого Покійний належав. СВОБОДА,

З ЦІКЛЮ: ОСТАННІ ГРОНА КАЛИНИ

„Дрижать ранені Карпати“

За смертю нашого завіси, за життя, радого і доброго товариша, сотника Жигмонта Олексина, Українського Січового Стрільця, этадую — відгомоном райдуги нашої молодості! — наші синяшно-зелені, розсміяні, таємні Карпати. Бо ж перший боєвий тан сотника Жигмонта Олексина в сотні Семенюка відбувся у Карпатах, біля Сянок: там була ця перша зустріч Українських Січових Стрільців із Москалими.

Прожив наш сотник дев'ятдесят років — три покоління: далекі роки, широкі шляхи, історія нашого національно-політичного пробудження. Жив Він духом першого накресленого оформлення наших змагань до єдності України: Іван Франко, Леся Українка. Перші селянські страйки, постріл Мирослава Січинського, Січові Стрільці, смерть Адама Коцка. Ось, такий час був

учителем Жигмонтові Олексинові. Врешті, прийшло молоде літо: 1914 рік. Влучний і на часі постріл у Сараєві пролунав у Галичині гомоном: „Хто живий, вставай!“

Тодішня молодь, а то й юнаки та юначки, рушили лавами на шлях боротьби за національні права України. Очевидно, та й інакше й не могло статися: на цей буревійний, приманливий шлях ступив і Жигмонт Олексин. Його розум і серце спільно співали з Українськими Січовими Стрільцями:

„Не буте тобі,
сумно в боротьбі
між Січовими Стрільцями!“

Соняшні верхи, таємні звори Карпат, бойові шляхи обездоленої Галичини, широкі шляхи розтерзаної України, що Й короною у сонці нашої тури сяє старавинний самоцвіт Київ, — прошов сотник Жигмонт Олексин разом із братією, Українськими Січовими Стрільцями. В усіх обставинах цього бойового маршру, до останньої хвилини був Він життєрадісний — до своєї кончини. А ця кончина прийшла до нашого незабутного товариша, сотника Жигмонта Олексина, як тихий спочинок: сон!..

Михайло Островерх

ГАЛИНА ІВАНІВНА В'ЮН

У четвер 28-го грудня 1972 року несподівано відійшла від нас у вічність всіма шанованна, відома громадянка міста Чікаго пані Галина І. В'юн. Ще так недавно всі ми були присутні на урочистостях христин нового, 77-го відділу Союзу Українок ім. Алли Горської. Цими урочистостями з великим піднесенням та енергією керувала голова цього нового відділу пані Г. І. В'юн. Це ж завдяки її невтомній праці та організаційним здібностям був створений цей відділ. Тяжко повірити, що цієї енергійної, розумної і прекрасної душі людини вже нема з нами.

Галина Ів. В'юн (уроджена Гришко) народилася 25-го жовтня 1912 року в м. Дубно на Волині. На початку 1-ої світової війни сім'я переїхала до Яготина, кол. Полтавщина, а тепер Київщина, місце народження батьків. Галина Іванівна вчилася в педагогічному технікумі, який не змогла закінчити, бо її виключено — як дочку петлюрівського офіцера. Батька заарештовано і послано в 1938-му році, і він ніколи не повернувся назад до своєї родини. Після деякої перерви та настирливих шукань Галині Іванівні вдалося, хоч і з величими труднощами, закінчити педагогічну освіту заочно, приховуючи свій соціальний стан. Пізніше, одружившися зі своїм земляком Яковом В'юном, Г. І. переїхала спочатку до Харкова, а потім до Полтави, де й працювала бухгалтером. З приходом німців вона включалася в громадську роботу: була однією з організаторів, а також головою Українського Червоного Хреста, помагала військово-полоненим та препресованим українцям.

Опинившись на еміграції в 1943-му році, Польська продовжувала працювати у Львові та Мюнхені як член Червоного Хреста та інших громадських організацій в Європі. Переїхавши до Америки і не зважаючи на тяжкі умови праці

на фабриці, Г. І. продовжує свою громадську діяльність та всіляко допомагає своїм землякам у здобутті афідовітів для переїзду до США з Європи.

Протягом двох років Г. І. виконує обов'язки голови ДОБРУС-у, бере активну участь у зборці коштів на видання відомої "Білої книги" англійською мовою. Уесь час активно працює в різних громадсько-політичних організаціях та в організованому житті нашої церкви на вигнанні. Але загрозлива недуга серця відриває її від улюбленої праці. З жалем вона припиняє свою активну діяльність на громадській ниві.

Після майже 10-річної перерви Галина Іванівна не витримує: з усією енергією, яка ще лишилася в її кволому тілі, береться вона, сильна духом, за організацію нового відділу Союзу Українок.

Вона хоче, щоб у відділ увійшли жінки, які ще не були організовані. І мрія її здійснюється: в липні м-ці 1972 року цей новий, 77-й відділ СУА організовано, а 10-го грудня того ж 1972-го року відбулися урочисті христини нового відділу з участю голови округової ради СУА пані Люби Шандри.

В особі чудового, талановитого організатора і керівника нового відділу Союзу Українок ми втратили прекрасну, дуже дорогу нам людину. З якою любов'ю говорила вона про завдання нового відділу СУА і просила всіх бути завжди у згоді і дружньо працювати для добра українців і всієї України.

Галина Іванівна була великою патріоткою, яка горіла палкою любов'ю до свого Краю.

Похорон обслуговувало похоронне заведення Музики і сина, де в п'ятницю ввечорі 29-го грудня 1972-го року була відправлена панахида отц. деканом Білецьким з великою участю друзів і знайомих, з участю й прапором 77-го відділу СУА.

СОТНИК ЖИГМОНТ ОЛЕКСИН

вручає проф. Леонідові Бачинському пропам'ятний Хрест УСС на переходження в Українському музею у Клівленді. Вручення переведено в часі концерту у 125-ліття смерті Маркіяна Шашкевича в дні 23 червня 1968 року у Клівленді.

Зліва видно судью і кол. УСС-ця — Степана Небеша, який перед тим відчитав грамоту дарования.

С. Кікта

о. Маркіян Шашкевич

Галина Іванівна В'юн

ПОМЕР Д-Р РОМАН КРИШТАЛЬСЬКИЙ, ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН СУЖА, ВИДАТНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

Сл. п. д-р Р. Криштальський

МОЛОДА УКРАЇНА НЕСПОДІВАНА І БОЛЮЧА ВТРАТА

Несподівана й сумна була ця вістка — 13-го листопада 1972 року у Філадельфії помер наш відомий письменник Василь Гайдарівський (Гайворонський).

Народився він 1908 року в Константинівці, на Донеччині, в Україні. Отже, прожив 64 роки, не так і багато, але пережив за цей час чимало тяжкого.

Ідучи покрученими стежками життя, працював як робітник — на гуті, різних фабриках, у копальннях і гончарні, навіть рибалкою на Каспійському морі.

Вищу освіту він добув, скінчивши літературний відділ Мистецько-Технічного Інституту в Москві.

Перші свої твори В. Гайдарівський почав друкувати в періодичних виданнях Донбасу — в журналі "Забой", "Літературний Донбас" і в газеті "Молодий Шахтар", а також у харківському журналі "Гарт". Був членом літературних об'єднань "Забой" і ВУСПП.

У 1933 році був заарештований, однак йому пощастило втекти із заслання, і він переховувався на Кавказі.

Під час другої світової війни і на еміграції його твори друкувались у різних українських часописах і журналах, також у "Молодій Україні".

В Україні окремими виданнями вийшли його повісті: "Розминовка" (1932), "Пугачівська рудня" (1933). На еміграції видрукувані такі твори: "Ще одно кохання" (1946), "Заячий пастух" (1962), "Світ такий гарний" (1962) та збірка оповідань "Мерехтливі зорі".

В. Гайдарівський був співосновником Об'єднання Українських Письменників в еміграції "Слово" і провідним членом його правління та головою комісії збереження спадщини померлих письменників.

Спостережливий і вдумливий письменник роз-

кривав перед читачами сторінки нашого народу, його боротьбу за своє буття і його невмірущість. Із зрозумінням підходив до подій і вчинків своїх героїв. Розповідь його про них щира й безпосередня і може тому й зворушує. Уважний він був і до українського слова.

Віримо, що незабаром хтось напише про сл. п. В. Гайдарівського і його творчість докладніше, бо він, справді, заслуговує на те.

На похороні був і улюблений брат Покійної Василь Ів. Гришко, який прилетів з Європи. Після панаходи та прощального слова от. Білецький покликав до прощального слова пані Кральку від прихильників ОДУМ-у та голову округової ради СУА пані Л. Шандру. У суботу ранком тіло Покійної перевезено до Катедри св. Володимира, де от. Білецький відправив

Архів СУЖА: Вечір в пошану Р. Купчинського. Вручення грамоти почесного голови СУЖА ред. Купчинському. З ліва до права: д-р Р. Криштальський А. Драган, Роман Купчинський, ред. А. Кедрин-Рудницький.

Нью Йорк. — У п'ятницю 17 березня ц. р. помер тут в одному із шпиталів на 71-му році життя після кругло тримісячної важкої недуги д-р Роман Криштальський. Народжений у 1901 році в Городянці в Західній Україні, під час Листопадового перевороту 1918 р. брав участь, як молодий юнак, у вуличних боях у Львові. Після війни закінчив правничі студії у львівському університеті й був спершу кандидатом адвокатури в канцелярії д-ра Михайла Волошина, опісля спільником тієї

канцелярії. Викладав право в Торговельній школі і на курсах абітурієнтів у Львові. Водночас вже тоді, у 20-х рр., почав дописувати до львівських газет. За німецьких часів під час останньої світової війни був короткий час прокуратором у Львові. Перебравши до Америки, став головним редактором "Українського Народного Слова" органу "Народної Помочі" у Ніцебурзі, а розійшовшись з тим видавництвом, перенісся до Ньюарку, де був одним із найактивніших громадських діячів. Включившись до Об'єднан-

ня б. вояків українців в Америці був в різному характері членом керівних органів Відцілу ОУВА в Ньюарку, проводив якого зборах, організовував його імпрези і керував ними. Став теж одним із передових діячів руху за патріотичний устрій УКЦеркви. Але найбільше часу й енергії присвячував Спілці Українських Журналістів в Америці. Був її співосновником в грудні 1952 р., а від лютого 1962 р. був безперервним секретарем її Управи. На тому пості став справжньою душою тієї станово-професійної організації, від якої був теж делегатом до Т-ва Українських Професіоналістів. Його головною заслуженою було зорганізування певного З'їзду українських журналістів Америки і Канади у 1965 р. на Союзівці; де був секретарем Президії, як теж був секретарем Президії другого такого З'їзду у 1966 р. у Торонто. Був автором Основ Федерації СУЖ Америки і СУЖ Канади. Дописував до "Свободи" й інших українських часописів в Америці й поза нею, був співредактором "Правничого Вісника", в останньому часі був редактором органу "Самопомочі" у Нью Йорку "Наш Світ". Бував на різних культурних імпрезах, давав доповіді, виголошував промови. Коли на останніх Загальних Зборах СУЖА 4 грудня мин. року відмовився належати далі до керівних органів тієї організації, Загальні Збори одноголосно обрали його на почесного члена СУЖА за особливі заслуги для тієї організації. Завдяки своїй високій освіті, бездоганним товарищським формам і життєрадості втішався загальною пошаною і симпатією. Його важка недуга і смерть викликала в усій українській громаді метрополії Нью Йорку - Нью Джерзі глибокий смуток. Залишив дружину Софію, службовицьку Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті, сина Ярослава з дружиною і дітьми, сестру і брата та близьчу і дальшу родину. Похорон відбудеться цієї середи в Ньюарку до Бавнд Бруку.

Василь Гайдарівський

30-ЛІТТЯ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ

Предсідник Загальних Зборів і господар свята, д-р М. Марунчак, вітає членів і гостей кредитівки. Побічного сидять: з лівого боку А. Господин, голова Дирекції і о. Р. Кисілевський, заст. голови, з правого боку інж. А. Качор, управлятель і Л. Шкварчук, представник „Кооп. Громади”.

Цього року Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, на своїх 30-тих річніх Загальних Зборах, відзначила й 30-ліття своєї праці.

Це спільне свято відбулося у вівторок 27 лютого 1973 року, в залі „Голден Реставрант”, при участі 150 осіб, членів кредитівки і гостей.

Залія нарад була прикрашена написом: „30-ліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу” і клічами: „Ощадність — основа добробуту й поступу” та „В силі духа перемога і щастя народу”.

Звіт з праці Кредитової Кооперативи подамо в черговому числі.

2 ←

Вони виступлять спільно з літературними вечорами гумору й сатири по наших осередках Америки й Канади. Їхні виступи в Австралії завжди мали великий успіх.

Презентація дебютанток Лос Анджелесу

Т-во Українських Інженерів Америки відділ в Каліфорнії уладжує традиційні балі, що є одними з найкращих в місті Лос Анджелес і околиці. Збираються там гості і молодь зі Сан Франціска, Сан Дієго, Арізони і інших місцевостей. На цих балах відбувається постійно презентація дебютанток, що є головною атракцією цих прекрасних культурно-розважових імпрез. Цього року цю чудову імпрезу зорганізували інж. О. Власенко, п-і З. Осадца, п-і С. Скоб, п-і Л. Осадца та інж. Л. Артемовський.

Дебютантки зліва: Оля Чупіль, Катерина Бакай, Мері-Анн Гринда, Лариса Ємець, Ліда Тор, Зіна Гриценко, Гайді Бойко, Оксана Сиволап, Аніка Бодо, Анна Івашко, Лорін Пригарскі, Інгрид Рівний, Анна Кадубець, Ліз Вестон, Христя Обух. Ескорти зліва: Роман Шумний, Олесь Каштанюк, Алекс Рівний, Андрій Китастий, Славко Шпак, Борис Корінь, Юрко Корінець, Тарас Шинкар, Мирон Пасічний, Грицько Гніп, Джоел Предісік, Адріян Маринович, Віктор Філіпов, Тарас Брікнер, Лев Гаєвський. Вели презентацію: п-ні Наталка Власенко і п. Любомир Осадца.

Презентація дебютанток у РОЧЕСТЕРІ

Дня 17. лютого ц.р. відбулася презентація дебютанток в Рочестері в залі готелю "Флегшин" на вечірці комбатантів "Червоної Калини". До успішного переведення презентації дебютанток та вечірки з банкетом причинилися панове: Л. Соробей, д-р Рубінгер, д-р В. Мотика, та пані з відділу СУА: І. Мартинець, С. Коба і С. Павлович. Посадник міста п. С. Мей, о. монс. М. Бабак, та о. Осташ були гостями цієї гарної імпрези. Адміністрацією займався п. Яріш.

Дебютантки та їхні партнери від ліва до права: Валя Кущ і Богдан Лялюк, Сузанна Олексик і Роман Омєцінський, Світляна Білецька і Яромир Приймак, Маруся Гик і Богдан Скробач, Геня Новосядло і Ігор Куданович, Ірена Климочко і Осип Притискач, Славця Новосільська і Богдан Мартинець, Ліля Павлічко і Марко Білик, Ліля Лабаш і Анатолій Барака.

LOS ANGELES

ПОНАД 150 УЧАСНИКІВ ВІДБУЛО СПОРТОВУ ШКОЛУ УСТ "ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

СІЧ

Дня 11 серпня ц. р. на оселі УРСоюзу "Верховина" в Глен Спей, Н. Й. відбулося офіційне закінчення Спортивної Школи, що її вже 4-тий рік веде УСТ "Чорноморська Січ" на цій оселі. В цьому році до тієї відзначеної Українською Спортивною Централею Америки і Канади-Спортивної Школи, прибуло рекордове число-понад 150 учасників в цьому числі понад 20-ть інструкторів й опікунів з 10-ти стейтів Америки і Торонто, Канада. Найчисленнішу групу ок. 50-ть учасників становили юначки й юнаки з Нью Джерзі, стейту в якому є діяльне УСТ "Ч. Січ". Більші групи понад 10-ть прибули з Нью Йорку, Пенсильванії, Іллінойс, Мішігена, решта з Мерріленду, Алябами, Конектикет, Мінесоти і ін.

Керівниками Школи в цьому році є ротаційно - були: О. Твардовський, д-р С. Янів і М. Стебельський. Директором технічного вишколу був Е. Чижович, а його заступниками д-р О. Стромецький і М. Дахнівський. Як вже відомо, Е. Чижович під сучасну пору виконує обов'язки 1-го тренера збірної копаного м'яча Америки, професійно працює учителем фізичного виховання в Колумбійській, середній школі, в якій теж є тренером дружини копаного м'яча. Д-р О. Стромецький професор університету Гантсвіл, Алябама - слов'янських мов в якому веде дружину копаного м'яча, кілька - кратного чемпіона середнього Заходу університетів. М. Дахнівський відомий кол. визначний змагун коп. м'яча, під сучасну пору майор американської Армії в рез. з Шикаго.

Їх асистентами у вишколі коп. м'яча були: В. Ткач, І. Гіль, О. Ткач - визначні футболісти "Ч. Січі" й студенти каледжів. Групу інструкто-

Учасники цьогорічної Спортивної Школи УСТ "Чорноморська Січ" з інструкторами і виховниками Екзекутиви УРСоюзу і присутніми громадянами.

рів відбиванки очолював у перших двох тижнях інж. Б. Гайдучок, відомий активіст цього спорту і інж. А. Лапичак у III-му тижні, тренер жіночої дружини "Ч. Січі". Їх асистентами були: А. Стефанівський, З. Стебельська, О. Паславська, В. Потєжна, Д. Сигіда, Х. Ткач, Л. Непора, Н. Паславський, Л. Олесницький, Х. Чайківська усі визначні змагуни й змагуни "Ч. Січі" і М. Василюк з Клівланду. Тенісовим інструктором був інж. Б. Кучинський, чоловік тенісист "Ч. Січі", кілька-кратний чемпіон СУАСТ-Схід, якому асистував молодший "Січовик" Олег Гнатюк.

Групу опікунів очолював В. Матияш, якого заступником був В. Бакун. Інтенсивні заняття на усіх спортивних

площах "Верховини" й нових тенісовых кортах, почалися з понеділок і продовжувалися при чудовій погоді. Усі учасники почувалися добре й вдоволені з перебігу свого вишколу.

На протязі двох тижнів Спортивну Школу відвідали сотні гостей і зацікавлених осіб українським спортом. Відбулися спортивні зустрічі з учасниками табору ОДУМ-у копаному м'ячі й відбиванці і двократні змагання в жіночій і чоловічій відбиванці з Білоруською молод-

дю. В III-му тижні була зустріч з учасниками табору СУМА з Еленвіл.

Поза чисто технічним вишколом учасники Спортивної Школи брали участь у висвітленнях спортивних фільмів, організованих втрах, гутірках про історію українського спорту і ін. самодіяльних імпрезах. Під час Школи появлялася "Стінна Спортивна Газета". Переїзд вишколу фільмував відомий фільмовий ентузіаст Б. Полянський.

О. Твардовський

also denounced American presence in South Korea.

Chiao challenged the Russians to get out of Czechoslovakia and Mongolia and return the Kurile Islands to Japan if they are "so anxious to relax world tensions."

He also challenged Russia to give free military aid to developing countries, particularly the Arabs, to prove its support of the Third World.

письмову заяву, кого я роблю відповідальним за мою смерть». Після того на короткий час перервано тортури. Вони зовсім простодушно починаються заново тим, що мене впихають у гамівну сорочку. Я боронюся. Кількість тортур підвищують від п'ятьох на дванадцять... Дуже часто я заломлююся в страшних болях серця. Я бажаю, щоб мое серце перестало діяти. Я хочу вмирати в надії, що моєю смертю викриється тиранію.»

За останнім звітом «Таймс» жінка Григоренка сказала після відвідин приятелів: «Тепер нам уже не залишається нічого більше, тільки вмирати.»

Lt. Mark Phillips. the enthusiastic horseman

РІК ХІІ. "ЕКРАН" Ч. 69-70, ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973.

Вишкільний Табір вихованців і виховників на Оселі СУМА в Елленвілл, серпень 1972 р. — В першому ряді посередині стоять інструктори і команда табору.

Nurmi, Star Runner of the '20's, Dies

Associated Press
Paavo Nurmi
Special to The New York Times

HELSINKI, Finland, Oct. 2—Paavo Nurmi, the celebrated long-distance runner of the nineteen-twenties, died here today.

Set Scores of Records

By ALDEN WHITMAN

An incomparable long-distance runner, Paavo Nurmi dominated his category of foot-racing by a combination of fleetness, endurance and a certain cold flamboyance. "The Flying Finn" or "The Phantom Finn," as he was called, set 12 world records and captured nine gold medals in the Olympiads of 1920, 1924 and 1928—a total not yet exceeded. And in other events, until his retirement in 1932, he established a score more records.

United Press International
Nurmi winning three-mile race in 1929 Penn Relays.

He was 76 years old

РІК ХП. "ЕКРАН" Ч. 69-70, ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 1973.

175 учасників на Вишкільнім Таборі СУМА в Елленвіллі

Цьогорічний тритижневий Вишкільний Табір СУМА „Борці за Правду” почався 12 серпня ц. р. в Кетскільських на Сумівській Оселі в Елленвіллі, Н. Й., та тривав аж до суботи, 1 вересня. 175 старших юначок і юнаків, віком від 15 до 18 років, прибули з таких Осередків СУМА як Нью Йорк, Філадельфія, Ірвінгтон - Ньюарк, Сіракузи, Рочестер, Бостон, Парма, Фініксвіл, Пассейк, Виплані, Ютика, Нью Гейвен, Йонкерс та Обурн. Найбільша група в числі понад 40 прибула з Осередку в Нью Йорку, а з найдалішої віддалі прибули сумівці з Осередку Парма, Огайо.

Командантами Вишкільного Табору СУМА в цьому році були: в першій половині тaborування — мігр Евген Гановський, голова ГУ СУМА, а в другій — мігр Іван Кобаса, головний булавний юнацтва СУМА. В склад Команди входили студенти університетів: бунчужний — Роман Дашибаєв (Бостон), писарка — Мирослава Левенець (Асторія), кошова — Дарія Гавришків (Обурн), кошовий — Ігор Зварич (Йонкерс), заступник кошового — Стефан Шкафаровський (Йонкерс); медсестри

— Маріяна Мечник та Ірина Столляр (обидві з Філадельфії). Викладачами на Вишкільному Таборі були: праф. Зенон Саган, головний виховник; мігр Євген Рен з Німеччини, проф. Микола Богатюк, проф. Мотря Богатюк, мігр Євген Гановський, Михайло Фурда, мігр. Іван Кобаса, маestro Роман Левицький, та мігр Тарас Бідяк.

Учасники Вишкільного Табору „Борці за Правду” поглиблювали знання з української історії, літератури, культури, економічної географії, та СУМ-ознавства, як теж вивчали способи практичного пристосування тих предметів у праці з Юнацтвом в поодиноких Відділах та Осередках.

В цьому році для спорту і тіловиховання, яким керував учитель американської середньої школи мігр Тарас Бідяк з Чикаго, був для вжитку найновіший здобуток Осели СУМА в Елленвіллі — модерній спортивний майдан, який складається з площини для копаного м'яча, відбиванкових кортів, треку тощо. На цьому майдані в червні ц. р. відбулися дуже успішні Спортивні Ігрища, що їх спонсорувала Конференція українських студентських і молодечих товариств при УККА з участю понад

150 учнівської молоді. Цю ж тиждень у площі вживала у своїх усіх учасників Спортивна Школа СУМА, яка тривала від 23 липня до 11 серпня під фаховим керівництвом молодих учителів тіловиховання американських середніх шкіл.

Гаслом цьогорічного Вишкільного Табору СУМА „Борці за Правду” були слова Василя Симоненка „Україно, ради Тебе мислю і творю”. Силами вишкільників відзначено окремими вміло-підготованими і добре виконаними, „Сумівськими Богнями” річниці НТШ, Голоду в Україні, повстання АБН, і смерти Василя Симоненка. Теж, влаштовано Вечір присвячений українським інтелектуалістам в Україні; вислухано доповіді Зої Когут, ред. І. Дурбака і д-р І. Соневичьцького; та відбуто дружню зустріч і спортивні змагання з учасниками Курсів Українознавства на Союзівці, які прибули на Осельо СУМА під проводом двох своїх викладачок, сумівок і колишніх учасниць сумівських вишкільних таборів в Елленвіллі.

Вишкільний Табір офіційно закрито в суботу, 1-го вересня, в часі Святочного Відкриття ХХII Всеамериканського Маніфестаційного Здиву СУМА, словом команданта, мігр Івана Кобаси та роздачею свідоцтв відсуття Табору.

МКБ

ОДУМ ВІДВІДАВ СУМА

На одумівській оселі "Київ" в штаті Нью Йорк від 30 червня до 14 липня відбувся Сьомий Табір Виховників ОДУМ-у, на якому було коло 60 осіб молоді з Америки, Канади та Німеччини. Одночасно там були юні одумівці на виховно-відпочинковому таборі, комендантом якого був Антін Філімончук, а комендантом табору виховників д-р Юрій Криволап, голова ЦК ОДУМ-у, професор Мерилендського університету.

Оселю ОДУМ-у відвідав провід СУМА, що таборує неподалік на своїй оселі. Під час цієї зустрічі вирішено відбути спільні спортивні змагання цих двох молодечих організацій — учасників обох таборів. 12 липня автобус та кільканадцять авт з одумівцями святково вбраними вирушили на оселю СУМА. Іх гостинно зустрів провід оселі та вишикувані ряди сумівців. Гостем одумівців від імені сумівської молоді привітав комендантом табору Володимир Левенець. Від ОДУМ-у вітав Юрій Криволап: "З нагоди нашої сьогоднішньої зустрічі дозвольте вітати вас від нашої братньої організації — Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ-у). Група, що приїхала до вас сьогодні є учасниками табору виховників для юного ОДУМ-у, доросту нашої організації. Ми приїхали не тільки формально відвідати вас та провести з вами кілька годин товариської зустрічі. Ми приїхали з надією, що обидві наші молодечі організації, СУМА і ОДУМ, почнуть процес зближення між собою, процес, який мав бути злементувати нашу молодь в єдиній меті — посвяті свого життя і праці для нашої батьківщини — України та боротьби за звільнення її з-під довгих років комунно-московської неволі. Наша доля однакова. Наші цілі тотожні. Ми бажаємо більших, більших і частіших контактів та зустрічів з вами. Ми не бачимо ніяких причин, чому б цього не робити. Ми хочемо провести зустріч з вами в дусі дружби українця з українцем, в дусі пошани один до одного, в дусі пошани і співпраці наших моло-

Танцювальний ансамбль "Волошки" при філії ОДУМ-у Філадельфія, США.

Затіснюються зв'язки і співпраця між

українськими молодечими організаціями

дечих організацій. В надії на це, ми простягасмо Вам сьогодні нашу руку.

Після привітів і святочної зустрічі молодь почала готовитися до спортивних змагань. Командант табору СУМА показав провідникам одумівців гарну й зручну для молоді й старшого громадянства оселю СУМА.

На новозбудованій спор-

"МОЛОДА УКРАЇНА"

товій площі відбулися змагання одумівців та сумівців. Спершу змагання дівчат з відбиванки, тоді футбольні змагання та відбиванко в і змагання хлопців. Одумівські хлопці й дівчата вигrali змагання з відбиванки, а сумівці перемогли одумівців в футбольних змаганнях. Після змагань сумівці вігостили одумівців підвічірком.

7-ИЙ ТАБІР ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-У

Оселя ОДУМ-у "Київ", Аккорд, Н. Й., 30 червня — 14 липня 1973 р.

д-р Юрій Криволап

Команда та учасники табору

Команда: Юрій Криволап — коменданкт, Віктор Войтихів — заступник, Ніка Вусата — заступник, Анатолій Лисий — лікар табору, Таня Вовк — писар, Петро Ткачук — старший буничужний, Ліда Тарасенко — старша буничужна, Володимир Мурга і Василь Дорошенко — обозні. Інструктори: Ігор Ромас, Олексій Шевченко, Павло Лимаренко, Петро Гурський, Василь Григоренко, Дарія Лиса. Рой хлоп'ячі: "Степові орли", "Сірі вовки", "Чумаць". Рой дівчачі: "Лісова Пісня", "Червоні маки", "Волошки", "Троянди".

ПЛАСТОВА СТАНІЦЯ — ЧІКАГО

1 foto згори:
Спільна знямка з посвячення з плас-
тової площі „Беркут” у Вестфілль,
Вісканзин. Сидять (зправа на лі-
во): таб. реф. Роман Свистун, пред-
ставник Владики Константина о.
Евстахій Писар, Нач. Пластун пл.
сен. Юрій Старосольський, Преосв.
Владика Кир Ярослав, голова Крі-
євої Пластової Старшини пл. сен.
Павло Дорожинський, о. канц. кри-
лошанин В. Білинський та пл. сен.
Іран Лисейко — станичний.

2 foto згори:
Посвячення Пластової Каплиці на
оселі „Беркут”. По середині: Чіка-
ський Владика Кир Ярослав, зліва о.
канц. В. Білинський, о. протоієрей
Е. Писар — відпоручник Владики
Константина. Зправа: о. Маріян Бу-
тринський, парх собору св. Володи-
мира і Ольги.

3 foto згори:
Пластовий привіт під час посвячен-
ня пластової каплиці. Зправа до
ніва: станичний — пл. сен. І. Ли-
сейко, голова Красової Пластової
Старшини пл. сен. П. Дорожинський,
начальний пластун пл. сен. Ю.
Старосольський, таб. реф. пл. сен.
Р. Свистун.

Світлик ст. пл. Ю. Горчинський

